

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

DVOJTÝŽDENNÍK
MESTA
BANSKÁ
ŠTIAVNICA

24. november 2023

číslo 28

30.

VÝROČIE ZÁPISU
LOKALITY DO
ZOOZNÁME SVETOVÉHO
DIEDICHTVA UNESCO
1993-2023

ročník XXXIV

cena 0,70 €

Výberové

konanie
v CVČ
str. 2

Vyhodnotenie

letnej turistickej
sezóny
str. 4

Vianočná

súťaž
štartuje
str. 14

Deň študentstva

Dňa 15. novembra 2023 primátorka mesta, Mgr. Nadežda Babiaková pri príležitosti Dňa študentov prijala a ocenila študentov banskoštiavnických stredných škôl.

V obradnej sieni Mestského úradu sa stretlo 32 mladých osobností, ktorí sú nielen vynikajúcimi žiakmi, ale aj dôstojnými reprezentantmi svojej školy a mesta, v ktorom študujú. Pani primátorka vyzdvihla ich schopnosti, húževnatosť, trpezlivosť pri štúdiu, ale aj vedomosti a talent pri nespočetných školských i mimoškolských aktivitách, často aj na celoslovenskej úrovni.

Študenti škôl s primátorkou na radnici FOTO MICHAL KRÍŽ

13.str.

Oznámenie

pre držiteľov vyhradeného parkovacieho stojiska

Mesto Banská Štiavnica vám v roku 2023 na základe Vašej žiadosti v zmysle Všeobecne záväzného nariadenia č. 1/2020, poskytlo Vyhradené parkovacie stojisko, ktorého platnosť je do 31. 12. 2023.

Ak máte záujem o Vyhradené parkovacie stojisko aj v roku 2024, je potrebné podať si **žiadosť najneskôr do 30. 11. 2023**. Žiadosť o poskytnutie Vyhradeného parkovacieho stojiska nájdete na stránke mesta, www.banskastiavnica.sk, pod ikonou Parkovanie – Vyhradené parkovacie stojisko.

MsÚ

Regióny v transformácii

Taký bol názov konferencie, ktorá sa uskutočnila 21. novembra v Prievidzi a zúčastnila sa jej aj delegácia z mesta Banská Štiavnica na čele s primátorkou mesta Nadeždou Babiakovou.

Išlo o odbornú konferenciu, ktorá prepájala pohľad vedy, samosprávy a obyvateľov na zmenu klímy a získavania energie z alternatívnych zdrojov. V troch blokoch zazneli prednášky na tému obnovy verejných budov ako prvý krok

k zavádzaniu OZE, výskum, vývoj a inovácia v čase klimatickej zmeny a využitie brownfieldov a priemyselnej infraštruktúry a geotermálnej energie. Zazneli prednášky zástupcov ministerstiev, akademických inštitúcií, mimovládnych organizácií. Banská Štiavnica má potenciál využitia geotermálnej energie a má záujem pripraviť projektovú dokumentáciu s následným uchádzaním sa o eurofondové zdroje, spolu s partnermi, ktorí by boli do projektu zapojení.

MsÚ Primátorka s poslancami MsZ na odbornej konferencii FOTO HENRIETA GODOVÁ

INZERCIA

Kadernický salón
Pletárska 11A

Dámsky, pánsky, detský strih, farbenie.
Ozdravné kúry, predaj bio-dynamickej kozmetiky Oway.
Riešenie zdravotných problémov vlasovej pokožky a vlasov.

Otváracie hodiny
po - pia: 9:30 - 18:30
so: na objednávku

Kontakt
tel.č.: 0902 521 366
ig: @salon_na_hlavu

STAVMAT BŠ

STAVEBNINY

STAVMAT Banská Štiavnica, s.r.o.

Predajňa stavebnín
Horná Huta 42
tel.: 0918 624 835

Otváracie hodiny
po - pia: 7:00 - 15:30 hod.
so: 7:30 - 11:30 hod.

KAŽDÚ SOBOTU ZĽAVA 10%

z programu
primátorky**13.11.**

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie k riešeniu problematiky kanalizácie na Počúvadlianskom jazere.
- Príprava materiálu týkajúceho sa rozpočtu mesta na roky 2024 – 2026.
- Príprava podkladov pre pracovné rokovanie k rekonštrukcii a prevádzku mestských kúpeľov-plavárne.

14.11.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Kontrola prípravy Technických služieb, m.p., na zimnú údržbu.
- Účast na zasadnutí Predstavenstva OOCR Región Banská Štiavnica Supervulkán Štiavnica.

15.11.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Prijatie študentov stredných škôl v Banskej Štiavnici pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva a Dňa boja za slobodu a demokraciu.

16.11.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie k spracovaniu Manažment plánu lokality UNESCO Historické mesto Banská Štiavnica a technické pamiatky v jeho okolí so zástupcami spoločnosti Novaco, s.r.o.

20.11.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Účast na odbornej konferencii Regióny v transformácii k možnosti využitia geotermálnej energie.

Štiavničania, Štiavnica, médiá a súvzťažnosti

V predchádzajúcich dňoch najväčšiu pozornosť pútało schvaľovanie Programového vyhlásenia vlády najprv vo vláde SR a následne aj v NR SR ako aj hlasovanie v NR SR o vyslovení dôvery novej vláde SR.

K tomuto všetkému sa, samozrejme v médiách vyjadrovali aj „naši“ hlavní protagonisti koalície – premiér Robert Fico (čestný občan nášho mesta), Peter Pellegrini, pred-

седа NR SR (svoje detstvo prežíval v Štefultove) a minister financií SR Ladislav Kamenický (absolvoval banskoštiavnické gymnázium pre prípravu študentov na štúdium v zahraničí). Najväčšiu pozornosť zaujali ich vyhlásenia, že nová vláda bude rokovať aj v regiónoch. Treba len dúfať, že jedným z týchto miest bude aj Banská Štiavnica, na ktorom rokovaní by sa mohli prerokovať všetky aktuálne problémy a potreby nášho mesta a okresu.

Ján Novák

Výberové konanie

Mesto Banská Štiavnica, Radničné námestie č.1, Banská Štiavnica, zastúpené primátorkou mesta Mgr. Nadeždou Babiakovou vyhlasuje výberové konanie na obsadenie miesta riaditeľa/riaditeľky Centra voľného času, Ul. L. Svobodu 40, 969 01 Banská Štiavnica.

Bližšie informácie pre uchádzačov: <https://www.banskastiavnica.sk/vyberove-konanie-na-riaditeľa-ku-centra-volneho-casu/>
Prihlášku do výberového konania spolu s požadovanými dokladmi je potrebné doručiť osobne v zalepenej obálke do podateľne Mestského úradu v Banskej Štiavnici, alebo doporučenou poštou na adresu: MsÚ, Radničné nám. č.1, 969 24, Banská

Štiavnica, v zalepenej obálke označenej heslom Neotvárať – výberové konanie – riaditeľ CVČ, v termíne **do 27. novembra 2023, do 13.00 h** (rozhoduje dátum podania k tomuto času, alebo dátum podania na poštovej pečiatke).

Uchádzači, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady, ďalšie požadované predpoklady a predložia v určenom termíne všetky požadované doklady a prílohy, budú na výberové konanie pozvaní písomne najmenej 7 kalendárnych dní pred jeho konaním.

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

INZERCIA

PREDAJ VIANOČNÝCH KAPROV

štvrtok 21.12.
od 12:00 do 17:00 hod.
VOLNÝ PREDAJ bez objednávok,
cena bude upresnená

22.12.-23.12.
od 12:00 do 17:00 hod.
predaj LEN NA OBJEDNÁVKU,
prosíme nahlásiť do 18.12.

OVOCIE - ZELENINA Drieňová
Banská Štiavnica
0902 124 970

V ponuke aj pstruh, tolstolobik a sumec - len na objednávku na deň 22.12.

z programu
primátorky**21.11.**

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné stretnutie k riešeniu otázky prevádzky mestských kúpeľov – plavárne a k jej ďalšej rekonštrukcii.

22.11.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Účast na poslednej rozlúčke s občiankou nášho mesta p. Otíliou Pinterovou.

- Účast na otvárací konferencii projektu Green mission/Zelená misia.

- Uskutočnila sa gremiálna porada s vedúcimi oddelení MsÚ.

23.11.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.

- Účast na Valnom zhromaždení OOCR Región Banská Štiavnica Supervulkán Štiavnica.

- Príprava materiálov pre mestské zastupiteľstvo.

- Pracovné rokovanie so štátnym tajomníkom MŽP SR Filipom Kuffom.

24.11.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.

- Príprava konferencie a osláv k 30. výročiu zápisu lokality Historické mesto Banská Štiavnica a technické pamiatky v jeho okolí do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

25.11.

- Uvítanie do života nových občanov mesta.

Viera Lauková

Pozvánka

Mesto Banská Štiavnica v spolupráci so Slovenským banským múzeom, MV SR, SNA – Slovenským banským archívom Vás pozýva na **vernissáž výstavy Banská Štiavnica – tridsať rokov súčasť svetového dedičstva UNESCO (1993 – 2023)**. Vernissáž výstavy sa uskutoční **11.12.2023 o 15.30 h v Kaplnke sv. Anny** na radnici. Srdečne pozývame!

Deň študentstva

51.str. Popriala študentom, ich školám a pedagógom veľa úspechov a pevné zdravie do ďalšieho štúdia, života a práce.

Ďakovné listy primátorky mesta obdržali:

Súkromná HA: N. Ivaničová, E. Kabátová, M. Matejček

SPŠ Samuela Mikovíniho: L. Nagyová, S. Kondeková, J. Martinčok, M. Homola, L. Fojtiková, Ž. Šimon-

číková

SOŠ služieb a lesníctva: M. Kmeť, D. Beňuška, M. Veľkov, V. Mozola, J. Učníková

Gymnázium A.Kmeťa: E. Medovičová, M. Štendl, T. Slaná, M. Martišová, C. Hricová, A. Šalkovská

SOŠ lesnícka: M. Čabala, Š. Štefanka, D. Micháliková, R. Lehocká, P. Baláž, M. Janík

SOŠ sv.Fr.Assiského: I. Šlúch,

S. Obert, O. Faško, O. Kocún, N. Stroška, S. Škalda

Mesto Banská Štiavnica pri tejto príležitosti ďakuje Danielke Markovej a jej pani učiteľke v ZUŠ p. Mgr. Kataríne Tuhárskej, PhD. za hodnotný umelecký program, Mgr. M. Siskovej a spoločnosti Comex za návrhy a zhotovenie Ďakovných listov.

Viera Ebert

Príhovor primátorky mesta ku Dňu študentstva

Milí študenti,

príhováram sa Vám pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva a Dňa boja za slobodu a demokraciu, ktoré si pripomíname 17. novembra. Vyhláseniu Dňa študentstva predchádzali udalosti pred osemdesiatimi rokmi v okupovanom Československu. Dvadsiateho ôsmeho októbra, teda v deň výročia spoločného štátu Čechov a Slovákov, sa konal vo vtedajšom hlavnom meste protestný pochod proti nacistickej okupácii. Prahou pochodovalo asi desaťtisíc ľudí, ktorí prevolávali slávu Masarykovi, Benešovi a Československu. Nacisti na demonštráciu reagovali streľbou do davu. Niekoľko stoviek ľudí bolo zranených a dvaja prišli o život. Táto demonštrácia však neostala bez odzvyku okupantov, ktorí v noci na 17. novembra zaútočili na vysokoškolské internáty v Prahe a v Brne. Deväť študentských funkcionárov bolo pre výstrahu ešte v ten deň popravených a vyše 1200 študentov bolo odvlečených do nemeckého koncentračného tábora. Na pamiatku týchto smutných udalostí vyhlásil v roku 1941 Medzinárodný zväz študentov na manifestácii solidarity s českými študentmi v Londýne 17. november za Medzinárodný deň študentstva.

Študenti opätovne zohrali významnú úlohu v našich dejinách v roku 1989, kedy novembrové nelegálne stretnutia študentov a ich protesty za zmenu školského systému v Československu prerástli do demonštrácií proti celému politickému systému.

Novembrovým udalosťami predchádzalo malé protestné zhromaždenie študentov konané vo štvrtok 16. novembra 1989 v Bratislave, na ktorom žiadali reformu školstva a demokraciu. Aj keď boli kvôli protestu v po-

hotovosti bezpečnostné zložky, k násilnému stretu s asi tristočlennou skupinou demonštrantov nedošlo. Inak tomu už bolo o deň neskôr v Prahe, kde sa na Albertove zišli českí aj slovenskí študenti na pietnom akte pri príležitosti 50. výročia smrti Jána Opletala. Študenti niesli štátne zástavy a skandovali požiadavku na zmenu politických pomerov, dodržiavanie občianskych slobôd, prepustenie politických väzňov a začatie dialógu s oponentmi vtedajšieho režimu. Dav pomaly postupoval Prahou a naberal na sile – v sprievode malo byť celkovo asi 50-tisíc osôb. Spočiatku mali demonštranti umožnený odchod, no neskôr rozháňanie zúčastnených vyústilo do brutálnej bitky, pri ktorej bolo zranených takmer šesťsto ľudí. Následne sa začali na vysokých školách a v divadlách organizovať štrajkové výbory požadujúce vyšetrovanie udalosti a potrestanie tých, ktorí mali na svedomí brutálny zásah. Ľudia spontánne zapalovali na Národnej triede sviečky, konali sa stretnutia disidentov a umelcov, prebiehali štrajky na školách a v divadlách, vznikali demonštrácie v českých a slovenských mestách... Protesty postupne naberali na sile a vyústili do generálneho štrajku v celom Československu. Výsledkom rozsiahlych manifestácií bola zmena ústavy, zrušenie vedúcej úlohy Komunistickej strany a pád totalitného režimu. Prichádzal nový rok a takzvaná Nežná revolúcia nám pootvorila dvere k novej budúcnosti. Odvtedy prešlo už tridsaťštyri rokov. Tri desaťročia spojené s formovaním demokratického štátu a trhového mechanizmu, ale tiež rozdelenia Československa na dva samostatné štáty, nekonečných politických súbojov, vznikom nového fenoménu – nezamestnanosti, roztváraním sa pomyselných nožníc medzi

bohatstvom a chudobou, nedostatočnej finančnej saturácie zdravotníctva, školstva a vedy. Zrýchľovania našich životov, expanzie techniky do našich životov na úkor budovania vzájomných vzťahov, neustáleho zvyšovania nárokov, postavením peňazí na prvé miesto. Dalo by sa toho vymenovať ešte veľa. Moderná doba prináša svoje výhody aj negatíva. Význam demokracie je však nespochybniteľný. Napriek tomu všetkému majú naši študenti v dnešných časoch nesporné lepší život. Nie sú perzekvovaní za svoj názor, môžu študovať podľa svojej vôle a schopností doma aj v zahraničí, môžu aj vďaka grantom a medzinárodnej študentskej spolupráci podporenej EÚ spoznávať iné krajiny, venovať sa popri svojom štúdiu aj vede. Vzťah učiteľa a študenta sa počas uplynulých 34 rokov významne zmenil a blíži sa k ideálu, ktorým je priateľstvo.

Želám Vám, milí študenti, pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva veľa síl a veľa úspechov pri náročnom štúdiu. Prajem Vám aj veľa krásnych chvíľ vo Vašom študentskom živote, ktorý je obvyčajne tým najkrajším obdobím života. Vychutnajte si tento krásny čas naplno – a pokiaľ bude popritom potrebné za niečo zmysluplné a užitočné bojovať, tak bojujte. Postavte sa za seba a za všetky dobré veci, ktoré si to zaslúžia! Som presvedčená, že je tomu tak aj na Slovensku a že cesta, ktorú sme nastúpili po páde totality, bude čoraz menej kľukatá a hrboľatá. Aj vďaka Vášmu pohľadu na svet a Vášmu pričineniu, milí študenti.

Prajem Vám všetko dobré a veľa životnej energie, otvorené oči a jasnú myseľ!

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

Stretnutie s...

Jurajom Červenákom a talentmi ZUŠ

Na koniec novembra pripravila mestská knižnica v rámci série podujatí so spoločným názvom „Keď kniha ožije“ podporených FPU, stretnutie s banskoštiavnickým populárnym a uznávaným spisovateľom Jurajom Červenákom a talentovanými žiakmi ZUŠ. Srdečne pozývame všetkých priaznivcov obľúbeného autora fantasy príbehov a populárneho žánru historickej detektívky Juraja Červenáka, ktorý prijal naše pozvanie a v rámci spoločného podujatia so ZUŠ nám umožnil predstaviť svoju tvorbu. Možno nie každý vie, že je autorom i tzv. živej učebnice s názvom Legendy zlatého mesta, v ktorej opisuje dávne udalosti, ktoré sa odohrali v Banskej Štiavnici a ktoré dotvoril do podoby pútavých legiend. Otvoria sa tak nielen poklady, ktoré ukrýva v podzemí naše mesto a naša zaujímavá história, ale spoznáme najmä živé poklady, ktorými sú skutočné talenty ukryté v mnohých z vás – Banskoštiavničanov, v nadaní detí, osobností, ktoré žijú s nami, vedľa nás, upozorniť znovu na úžasnú mobilizáciu, silu a krásu ľudí, ktorí dokázali znovuoživiť a zachovať našu ZUŠ-ku po ničivom požiari v marci tohto roku a ktorá dokáže mnohé z týchto pokladov rozoznať, pochytiť a zveladiť do takej miery, že sú na radosť a povzbudenie ostatným. Veríme, že budú silnou inšpiráciou aj pre vás všetkých, ktorí sa rozhodnete naše podujatie podporiť svojou prítomnosťou. Vystúpenia spevákov a speváčikov bude striedať hovorené slovo, ukážky z knihy v podaní Biby Stankovej, ako i odpovede na vaše zvedavé otázky adresované hlavnému aktérovi literárno-hudobného podvečera Jurajovi Červenákovi.

Tešíme sa na vás **30. novembra o 16.00hod. v súčasnom útočisku ZUŠ** na Radničnom námestí č.4, v býv. budove Slovenského vodohospodárskeho podniku.

/vaša Msk/

citát

„Správajte sa tak, akoby to, čo robíte, malo význam a robilo rozdiel. Pretože má a robí.“

William James

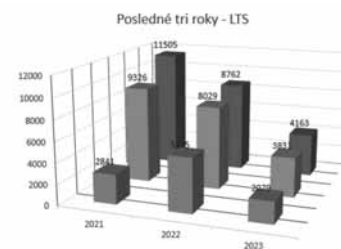
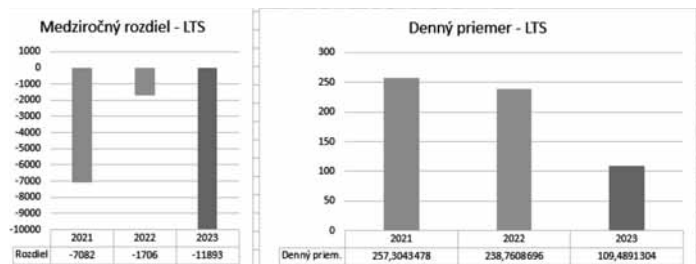
Vyhodnotenie letnej turistickej sezóny 2023 v IC Banská Štiavnica

1. Stručné vyhodnotenie

V roku 2022, počas hlavnej turistickej sezóny, v mesiacoch jún, júl a august, navštívilo Informačné centrum Banská Štiavnica 10 073 (-11 893) klientov. Priemerná denná návštevnosť v letnej sezóne bola 109 klientov. Podiel slovensky hovoriacich klientov bol 79%. V rámci neslovensky hovoriacich klientov bolo najviac klientov z ČR, nasledovali klienti z Maďarska.

Jazyk	Počet návštevníkov
Česká republika (slovensky)	822
Maďarsko (maďarsky)	112
Nemecko (nemecky, anglicky)	174
Spojené kráľovstvo (anglicky)	35
Poľsko (poľsky, anglicky)	154
Francúzsko (francúzsky)	140

Najväčší záujem v informačnom centre bol o informácie ohľadom príčin požiaru, doby rekonštrukcie a Banku lásky, ktorá sa na google maps prezentuje ako otvorená. Stály záujem bol o cyklotrasu a banskoštiavnickú Kalváriu. Oblúbená bola jazda vláčikom. Výrazný pokles návštevnosti je možné pripísať požiaru v meste, kde došlo k zničeniu dvoch turistických cieľov – Banky lásky a múzea Berggericht, v ktorom bola aj navštevovaná štôľňa Michal, obe prístupné prostredníctvom infocentra. Podiel je možný

pripísať aj presťahovaniu infocentra, ktoré je už jednoznačne identifikované ako infocentrum a turisti doň nevchádzajú náhodne, ale konkrétne. Toto sa prejavilo aj na dopytoch klientov.

2. Predaj v informačnom centre

Propagačný materiál v informačnom centre, ktoré je v správe Mesta Banská Štiavnica, tvoria v najväčšej miere materiály, ktoré klienti dostávajú zdarma.

Tržby sú tvorené hlavne predajom magnetiek, pohľadníc, drobných publikácií, turistických máp a rôznych propagačného tovaru a suvenírov /turistické známky, kľúčienky, nálepky, privesky, slnečné okuliare, turistické nože, dáždnyky a pod./ Informačné centrum zabezpečuje aj predpredaj lístkov na rôzne kultúrne podujatia a koncerty. Služby predpredaja vo veľkej miere využívali tak domáci obyvatelia Banskej Štiavnice, ako aj návštevníci mesta.

3. Sprievodcovské služby

Od začiatku roka bolo vpravených

53 sprievodcov. V roku 2022 to bolo v tomto období 60. V tejto oblasti sme teda nezaznamenali významnú zmenu.

4. Návštevnosť

Návštevnosť v informačnom centre tento rok v sezóne 2023 poklesla vo všetkých mesiacoch. Z pohľadu zahraničných návštevníkov vidíme len medziročný kolísanie, výpadok sme zaznamenali najmä v neprítomnosti školských výletov, pre ktoré boli cieľom Mineralogické múzeum v Berggerichte a štôľňa Michal.

Záver

IC poskytovalo informácie a služ-

mesiac:	počet návštevníkov:	priemerný počet návštevníkov
jún	3096	≈69
júl	4198	≈124
august	4599	≈134
Spolu:	10073	≈109

by klientom počas 7 dní v týždni, od 9-tej do 17-tej hodiny. Záujem je stále o propagačný materiál, ktorý je zabezpečovaný v spoluprá-

ci s OOCR, ktorá dodáva skladaciu mapku mesta s popisom najdôležitejších pamiatok, materiály o okolitých obciach, mapy cyklotrás a pod. V tomto roku sme ale nemali k dispozícii mapku v slovenčine, čo bolo najmä staršími klientmi vnímané výrazne negatívne. Od „Združenia turizmu“ v Banskej Štiavnici sú poskytované tlačene mapy mesta, Kalvárie a okolia, resp. aj predajné prospekty, pričom mapky tiež tohto roku cca mesiac chýbali.

Hodnotenia a recenzie na portáloch: Google (4,5*/5) a TripAdvisor (4,5*/5).

Novú polohu infocentra vnímajú klienti pozitívne, taktiež pozitívne vnímajú možnosť platby kartou. Z dôvodu presťahovania do nových priestorov sme museli zrušiť službu úschovne bicyklov, o čo ale v tomto roku ani nikto záujem neprejavil. Vypracovali:

Ján Sedilek, Peter Danáš,
Peter Chytil
IC BŠ

Pozvánka

V zmysle zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších zmien a doplnkov, §-u 12 odst. 1 a §-u 13 ods. 4 a) zvolávam zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Banskej Štiavnici na deň **7. decembra 2023 (štvrtok) o 10.00 h.** Zasadnutie sa uskutoční v zasadačej miestnosti historickej radnice, prízemie, č. dv. 4. Priestor pre občanov o 15.00 h. Srdečne Vás pozývam!

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

Oznam

Upozorňujeme našich prispievateľov, že príjem príspevkov a inzercie do každého čísla ŠN je vždy v nepárny pondelok **do 9.00 hod.** Ďakujeme za porozumenie!

red.

Brigáda na cintoríne

Tento rok pomáhali upraviť štiavnické historické hroby aj odídenci z Ukrajiny.

V čase sviatkov upravili niekoľko pamiatkových hrobov. Išlo predovšetkým o redukciu zelene, nakoľko sa niektoré hroby už pod ňou strácali. Odídenci z Ukrajiny sa tak skoro na hroby svojich blízkych nedostanú. Hroby ich rodičov či priateľov budú už druhé „Dušičky“ opustené. Väčšina z odídenov v meste totiž pochádza z regiónov, kde sa bojuje, alebo sú blízko fronty.

Brigády organizoval Integrovaný klub na Skautskom dome. Na aktivity Integrovaného klubu v roku 2023 prispelo aj mesto Banská Štiavnica.

Podaril sa pekný kus roboty, vďaka!

Martin Macharik

Odídenci z Ukrajiny pri úprave hrobov na cintoríne FOTO ARCHÍV AUTORA

Štiavnickí seniori

v Lesníckom arboréte Kysihýbel náučne i veselo

„Ak chceme porozumieť stromu, musíme sa pozrieť do zeme, v ktorej sú jeho korene. Rovnako je to aj s ľuďmi“.

(Romano Guardini)

Posledný októbrový piatok, pri príležitosti „mesiaca úcty k starším“ pripravili Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s r.o. v spolupráci s Národným lesníckym centrom Zvolen stretnutie seniorov v obnovenom Lesníckom arboréte Kysihýbel v Banskej Štiavnici. Milé stretnutie členov štiavnického klubu seniorov – Denné centrum Banská Štiavnica, klubu seniorov zo Štiavnických baní - Sovičky ZO JDS Štiavnické Bane a klientov z Doma Mária, zariadenia sociálnych služieb v Banskej Štiavnici, spolu takmer sedemdesiat dôchodcov, sa napriek daždivému počasiu nieslo v príjemne hrejivej atmosfére. Stretnutie otvoril pán Ing. Slavomír Kicko, riaditeľ Mestských lesov Banská Štiavnica, spol. s r.o., ktorý privítal hostí pod korunami vzácnych, už viac ako 123 ročných stromov. Spoločne so zamestnancami predstavil činnosť a pôsobnosť mestskej spoločnosti, ktorá sa stará o lesy a lesné prostredie v našom meste. Lesné pedagogičky z Národného lesníckeho centra oboznámili prítomných o špecifikách Lesníckeho arboréte Kysihýbel, hlavne z pohľadu nedávnej revitalizácie, novej výstavby a prebiehajúceho výskumu, ktorý nadväzuje na tradíciu

Otvorenie stretnutia pre seniorov FOTO MICHAL KRÍŽ

založenia Lesníckeho arboréte Kysihýbel Jánosom Tusonom v roku 1900. Nasledovali zábavné a zároveň náučné úlohy lesnej pedagogiky o stromoch a poznanie vzácneho živočícha Tetrova hlucháňa, ktorému je venovaná pozornosť nielen v ochrane prírody, ale aj v prebiehajúcom lesníckom výskume na Slovensku.

„Tetrov hlucháň má na krídle „zrkadlo“ a nad okom zas „ružu“. Je to naozaj unikátny živočích našich lesov“, vyjadrila sa so záujmom prítomná dáma zo štiavnického klubu dôchodcov. Bodku za programom lesnej pedagogiky pre seniorov dala Lesnícka hymna, ktorú sa seniori spoločne naučili a zaspievali si. Tým sa však program pre pozvaných hostí z ďaleka neskončil. Skutočným záverom spoločného predpoludnia bol výborný divinový guláš od šéfkuchár

rov z mestských lesov, ktorého chuť a náladu prítomných vylepšili tóny harmoniky a ľudových piesní Samka Kuku z Baďana.

Zamestnanci Mestských lesov Banská Štiavnica si okrem dobrej nálady pre všetkých pripravili aj malé darčeky vo forme spomienkových predmetov pripomínajúcich tieto príjemne strávené chvíle. Pozvanie medzi seniorov prijala aj primátorka mesta Banská Štiavnica pani Mgr. Nadežda Babiaková, ktorá svojimi úprimnými slovami vyjadrila nadšenie nad krásou tak unikátneho miesta ako je Lesnícke arborétum Kysihýbel a poďakovanie vedeniu spoločnosti a lesným pedagogičkám za pripravené podujatie pre seniorov nášho mesta.

Andrea Melcerová,
lesná pedagogička,
Národné lesnícke centrum

Lesníci seniorom

27.10.2023 Mestské lesy Banská Štiavnica pozvali seniorov v rámci mesiaca úcty k starším do Arboréte Kysihýbel na kultúrno-náučné podujatie pod názvom „Lesníci seniorom“.

Naša zvedavosť a záujem dozvedieť sa niečo nové a zažiť príjemné chvíle spolu v arboréte hneď rozhodli, že na akciu ideme. Bohužiaľ, počasie k nám nebolo milé, lebo akurát v tento deň riadne pršalo. Vytrvalci, ktorí sa nevzdali ani po hodinovom čakani na autobus, mali za odmenu naozaj krásny zážitok. V prednáškovej sieni s krásnym výhľadom

na les a pri teplom kozube sme na dážď hneď zabudli. Organizátori nám predstavili lesnú pedagogiku, zábavné vzdelávanie (puzzle, krížovky, vedomostný kvíz), kde sme si zopakovali naše vedomosti alebo sa dozvedeli niečo nové.

Na akcii sa zúčastnila aj pani primátorka, Mgr. Nadežda Babiaková, ktorá sa účastníkom prihovorela aj s pánom riaditeľom Ing. Slavomírom Kickom, aby predstavili činnosť a úlohy organizácie Mestských lesov.

Celkovú atmosféru nám spríjemnil Samo Kuka, ktorý nám krásne hral na heligónke a všetci sa tiež k spevu pridali. Takáto akcia sa, samozrej-

me, neobišla bez vynikajúceho gulášu z diviny, kuchár si naozaj zaslúži veľkú pochvalu. Ešte k tomu čajík, kavička, sladké aj slané pochúťky. A na záver prišlo prekvapenie, všetci účastníci dostali milý darček, zdravý čajík aj s hrnčekom, ktorý nám bude pripomínať tento príjemný deň.

Ďakujeme z úprimného srdca organizátorom, ktorí pripravili seniorom nezabudnuteľný deň.

Video z akcie si môžete pozrieť na FB:

<https://www.facebook.com/groups/694281634311848/media/albums>.

Eva Šestáková, predsedkyňa ZO JDS Štiavnické Bane

23.11. Vernisáž: Najkrajšia dovolenková fotografia, výstava potrvá do 31. 1. 2024, Múzeum vo Svätom Antone, obec Svätý Anton, 16.00 – 17.00

23. – 30.11. Jeseň s kávou, Botanický dvor, Botanická 363/11, Banská Štiavnica, 12.00 – 20.00

23.11. Archanjel jam session, Archanjel cafe bar, Radničné námestie 12, Banská Štiavnica, 20.00

24.11. Tvorivá dielňa „Adventný veniec“, Kultúrny dom v obci Podhorie, 16.00

24.11. Besedy: Vedatour S4E2, Art Cafe, Akademická 2, Banská Štiavnica, 18.30

25.11. Tanečná ľudová zábava: Svätoantonská heligónka, Kultúrny dom, obec Svätý Anton, 17.00

25.11.0 Koncert: Nina Rosa, Kultúrne centrum, Kammerhofská 1, Banská Štiavnica, 19.00

25.11. DJ Vec on the Mic, Art Cafe, Akademická 2, Banská Štiavnica, 20.00

26.11. Divadelné predstavenie pre deti: Bojko a Zmrzlinka, Kultúrne centrum, Kammerhofská 1, Banská Štiavnica, 16.00 – 17.00

1. – 2.12. Advent v kaštieli, obec Svätý Anton 291, 1.12 od 15.00 a 2.12. od 10.00

1.12. Rozprávanie o hodrušskej flóre a faune, Baňa Starovšechsvätých, Hodruša-Hámre 786, obec Hodruša Hámre, 17.00

2.12. Vianočná tvorivá dielnička: perníčky, medovníky a oblátky, Kultúrny dom, obec Podhorie, 14.00

3.12. Banskobelianske Vianočné trhy, námestie v obci Banská Belá, 13.30

4.12. Divadlo: Florian Zeller Otec, Kultúrne centrum, Kammerhofská 1, Banská Štiavnica, 18.00 – 19.30

7.12. Mikuláš v Divnej Pani, rezervácie vopred, Andreja Kmeťa 120/8, Banská Štiavnica, 16.00 - 20.00

8. – 9.12. Štjanycký vjanočný jarmok, Slovenské banské múzeum, Kammerhofská 2, Banská Štiavnica, 11.00 – 21.00
Zmena programu vyhradená!

Farské okienko

Vo štvrtok 16. novembra sme slávilí 523. výročie posviacky Kostola sv. Kataríny Alexandrijskej. Pri tejto príležitosti sa v kostole slúžila sv. omša. Počiatky výstavby tohto kostola sa datujú už do roku 1491, po dokončení bol v roku 1500 tento novopostavený kostol posvätený arcibiskupským vikárom z Ostrihomu, biskupom Gregorom. Najbližšie sa v tomto kostole bude slúžiť sv. omša v sobotu 25. novembra, a to z príležitosti oslavy titulu kostola. V nedeľu 19. novembra prijalo 27 mladých ľudí našej farnosti sviatosť birmovania. Pri tejto sviatosti birmovanci dostali znak daru Ducha Svätého, a to prostredníctvom pomazania čela krizmou. Týmto obradom sa z nich stali dospelí kresťania s poslaním verejne vyznávať, brániť a šíriť vieru v Krista. Sviatosť birmovania u nás vysluhoval Mons. Branislav Koppal, generálny vikár banskobystrickej diecézy.

Študenti Katolíckej spojenej školy sv. Františka Assiského vytvorili na hodinách odbornej praxe pod vedením pána učiteľa Daniela Kubinského projekt s názvom Katolícky náučný chodník. Ide o stručného sprievodcu po objektoch, ktoré sú v našom meste nejakým spôsobom späté s katolíckou cirkvou, a to vo forme on-line aplikácie. Celý sprievodca s mapou obsahujúcou trasu v dĺžke cca 2,4 km, fotografie a stručné informácie o jednotlivých objektoch sa dá nájsť na adrese: projects.kssbs.sk/katolicky-naucny-chodnik

Alexandra Babiaková

Kúsok Francúzska v Súkromnej hotelovej akadémii v Banskej Štiavnici

Dňa 17.10.2023 študenti Súkromnej hotelovej akadémie mali možnosť zažiť kulinársky workshop pod vedením potulného šéfkuchára François Bouilleta, učiteľa francúzskeho jazyka, pôsobiaceho v Alliance française v Banskej Bystrici.

Hneď ráno začala príprava francúzskych špeciálov v skupinách pod vedením šéfkuchára a odbornej vyučujúcej. Prvá skupina sa pohlúžila do výroby slaného alsaského koláča, známeho pod názvom Tarte flambee alebo Flaemmekueche. Na jeho prípravu sa používa tenké chlebové cesto à la Crème fraîche. Podáva sa s bielym suchým vínom. Druhá skupina sa pustila do prípravy obľúbenej bretónskej špeciality - Moules marinières. Mušle - slávky, nízkokalorická špecialita, sú obľúbené po celom svete, avšak mnohí Slováci majú predsudky pri ich konzumovaní. Ich príprava je nenáročná. Varia sa v hrnci s vínom, bylinkami a maslom. Majú krémovo slanú, mierne minerálnu chuť mora. Mušle sa vypupujú a jedia prstami ako tzv. fingerfood. Túto delikatesu nakoniec ocenili aj naši hoteláci. Podávajú sa s bagetkou. A aký by to bol ateliér cuisine bez kohúta na víne? Franta, náš šéfkuchár, zasvätil tretiu skupinu žiakov do prípravy kuracích stehien na spôsob kohúta na víne. Vôňa vynikajúceho červeného francúzskeho vína, údeného bravčového

Účastníci kulinárskeho workshopu zo SHA FOTO ARCHÍV SHA

boku, masla a čerstvých bylín dráždila naše čuchové zmysly.

Ratatouille, tradičný francúzsky zeleninový pokrm, je pripravovaný najmä v meste Nice na Azúrovom pobreží. Býva servírovaný ako príloha k iným pokrmom, k mäsu alebo k rybe, ale môže byť podávaný aj ako hlavné jedlo. K jeho základným ingredienciám patria paradajky, baklažán, cuketa, paprika, cibuľa, cesnak a samozrejme, čerstvé bylinky: bazalka, tymián a iné. Ratatouille je nielen zdravé a chutné jedlo, ale aj krásne pestrofarebné. Jesť očami je tak isto dôležité ako cizelovanie chuťových pohárikov, o čom nás presvedčila štvrtá skupina žiakov. Príprave palacínok sa venovala piata skupina žiakov. Nielen sladké, ale aj slané palacinky sú vo Francúzsku bežným javom a objavujú sa vo všetkých variáciách. Tradičné slané bretónske palacinky, nazývané galettes, sú robené z pohánkovej múky, vody

a soli, plnené vrstvou šunky, syra a volským okom. Tieto palacinky zaženú váš hlad, sú nízkokalorické a veľmi chutné. Sladká verzia palacínok, podobná tým našim, nemohla chýbať. Túto maškrtu sme plnili citrónovým coulis. Kulinársky workshop sme ukončili dezertom Tarte Tatin, jablkovou tortou sestier Tatinových. Recept pochádza z oblasti Sologne v strednom Francúzsku. Sestry piekli jablkový koláč, ale príliš sa im nepodarilo, pretože jablká im mierne prihoreli. Jedna zo sestier chcela koláč vyhodiť, no druhá zoberala skaramelizované jablká a prikryla ich cestom, aby už viac nehořeli. Takto koláč dopiekla a delikátny dezert bol na svete. Krajina galského kohúta sa v kulinárstve nedá zahaniť. Ak ste ostali hladní po prečítaní tohto článku, odporúčame vám navštíviť Bistro u Francúza v neďalekej Banskej Bystrici.

SHA

Do záhrady spoločnými silami

Domov Márie v Banskej Štiavnici vytvára pre svojich prijímateľov sociálnej služby neustále nové možnosti na zmysluplné trávenie spoločného voľného času.

Prináša to nielen nové skúsenosti, ale aj výsledky v podobe krajšieho okolia, v ktorom spoločne žijeme. A preto aj vďaka nadácii Henkel Slovensko vznikol ďalší projekt na zveľadovanie našej malej záhradky. Vďaka finančnému príspevku sa nám podarilo zakúpiť nielen záhradnícky substrát, nové krhly na polievanie, ale aj sudy na dažďovú vodu, ktoré nám budú pomáhať

pri ekologickom zalievaní našej záhradky.

Klienti nášho zariadenia na ulici Strieborná posledné dva roky čoraz viac času trávia v malej záhrad-

ke za domom. Spoločnými silami sme si prešli prvými pokusmi o vypestovanie vlastnej zeleniny a drobného ovocia. Tento rok sa nám tak už tretíkrát spoločnými silami podarilo vypestovať nielen paradajky, papriku, šalátové uhorky, ale aj cibuľu a hlávkový šalát. S prípravami sme začali už vo februári, kedy sme si posadili semiačka rôznej zeleniny a podarilo sa nám vypestovať vlastné priesady. Každý rok si nie-

čo pridáme a skúsime vypestovať niečo nové. Tento rok to bol malý kúsok v rohu našej záhrady, kde sme posadili dva rady zemiakov. Očakávania boli veľké a o to väčšia bola radosť, keď sme z dvoch malých riadkov vykopali skoro desať kil zemiakov.

Tým, že naši klienti takmer všetok svoj voľný čas od jari do jesene trávia spoločnými prácami v záhrade, vidíme zmeny nielen na našom skrášlenom okolí. Náš „dom“ sa mení na pekné miesto na život, z čoho sa všetci úprimne tešíme a radi sa pochválime svojimi návštevám výsledkami našej práce.

Klienti Domova Márie

Lesníci sa rozhodli revitalizovať ovocný sad

Mnohí ani netušia, že v centre Banskej Štiavnice, v dolnej časti botanickej záhrady sa nachádza ovocný sad, ktorého užívateľom je SOŠ lesnícka.

Spolu približne 180 ovocných stromov rastie na ploche s výmerou 1,7 ha. Väčšinu tvoria jablone, hrušky a slivky, ale nájdeme tu aj čerešňu, orech, jarabinu, gaštan, bazu a višňu.

Pretože pôvodný sad má už svoje roky, urobili sme jeho dôkladnú revíziu, ktorá ukázala, že časť stromov vykazovala nevyhovujúci zdravotný stav. Preto sme sa rozhodli ho obnoviť a zapojili sa do programu Sadíme budúcnosť, ktorý realizuje nadácia Ekopolis. V spolupráci s ekológom a ovocinárom Brunom Jakubcom, sme sa už v 1. etape obnovy v roku 2018 zamerali na doplnenie starých, krajových odrôd, typických pre danú oblasť. Išlo o odrody jabloní ako: „Strýmka“, „Gascoyneho šarlatové“, „Boikovo“, „Kožená reneta“, „Parmena zlatá“, „Malinové hornokrajské“, „Wealthy“, „Zvonkové“, „Čistecké lahôtkové“. Z hrušiek to boli napr.: „Krvavka“, „Solanka“, „Charneuska“ hruška, „Kongresovka“, „Tatarka“. Odvtedy sa pravidelne v priestore sadu stretávajú účastníci kurzu Permakultúry, aby si zdokonaľovali ovocinárske zručnosti v reze drevin.

V tomto roku, v 2. etape, bolo našim zámerom spestriť súčasnú druhovú skladbu pomocou netradičných druhov ovocných stromov a tiež vytvoriť záhon s genofondom rôznych bobuľovín, ktoré zabezpečia dlhšie obdobie konzumnej zrelosti s možnosťou využitia. Samotnej výsadbe predchádzali prípravné práce, ktoré spočívali v stanovení odrôd určených na výsadbu spolu s určením ich pozície na ploche a tiež vo vykopaní jám požadovaných rozmerov. Výsadba bola spestrená podujatím „Ovocný festival“, počas ktorého bolo vysadených 20 stromov a 30 kríkov. Išlo o druhy: hloh veľkoplodý, hruška „Hardyho“, drieň veľkoplodý „Nikolka“ a „Jevgenia“, jablňo „Grahamovo“, „Jacob Fisher“ a „Parmena zlatá“, slivka „Chrudínska“, lieska turecká, dula „Vranja dula hrušková“, moruša „Illinois everbearing“ jarabinohruška, ríbezľa červená „Red lake“, „Detvan“, ríbezľa čierna „Titania“, ríbezľa biela „Viktória“, egreš „Niesluchowsk“, „Hinnonmaki“, „Spinefree“, zemolez kamčatský, arónia „Melanocarpa“, josta. Hoci určený jesenný dátum 26. 10. predstavoval určité riziko výskytu dažďa, počasie nám prišlo a všetci zúčastnení sa s chuťou pustili do práce.

130 žiakov a ich pedagógov zo Strednej odbornej školy lesníckej, Základnej školy Bakomi, Cirkev-

Sadenie stromčekov FOTO ARCHÍV AUTORA

nej školy sv. F. Assiského, rovnako tak aj zamestnanci spoločnosti GLS, ktorí sú zároveň generálnym partnerom programu Sadíme budúcnosť, pracovalo s ľahkosťou a nadšením. Odborný dozor pri výsadbe zabezpečovali Bruno Jakubec spolu s Andreou Miklošovou. Počas podujatia na všetkých čakalo aj prekvapenie v podobe zaujímavých aktivít, ako napr. ukážky tradičného spracovania jablák, akým je muštovanie, ochutnávka jablkového koláča a niektorých odrôd jablák rastúcich v ovocnom sade. Študenti tretieho ročníka mali pre zúčastnených pripravené aj ďalšie aktivity a hry zamerané na rozvoj motoriky a prírodovedného myslenia. Súťažili v rých-

losti bielenia jablka, v najdlhšej šupke, delili ovocie podľa charakteristických znakov a vlastností do skupín, hmatom určovali jednotlivé druhy ovocia, ovoniavali bylinky alebo spoznávali semená lesných drevin.

Všetkým stromčekom sme pri výsadbe venovali náležitú pozornosť a veríme, že sa im bude dariť a ovocný sad bude naďalej kvitovať a slúžiť pre vzdelávacie účely žiakov a priaznivcov pomológie a rovnako tak aj pre podujatia edukačného charakteru, ktoré škola organizuje pre žiakov materských, základných škôl a verejnosť. Veď príroda nám lásku, ktorú jej venujeme, štedro vracia.

Ivana Šimková

Žiaci zo Základnej školy Jozefa Horáka v Ostrave

V rámci projektu Erasmus+ sa trinásť žiakov našej školy v prvý novembrový týždeň zúčastnilo päťdňovej mobility do mesta Ostrava pod názvom Baníctvo je to, čo máme spoločné.

Ako partnerskú školu sme si vybrali ZŠ Františka Formana. Naši žiaci pripravili pre svojich českých spolužiakov zaujímavé prezentácie, v ktorých im predstavili Banskú Štiavnicu i našu školu. Ako témy prezentácií si vybrali historické pamiatky, tajchy a sedem divov nášho mesta. Nechýbalo náučné video, v ktorom žiaci predstavili stále fungujúcu baňu Rozáľku, našich českých partnerov svojimi príbehmi pobavil aj Nácko a Hanzo či autorská pieseň i básneň z pera našich žiakov.

Žiaci ZŠ J. Horáka v Ostrave FOTO ARCHÍV AUTOROV

V rámci mesta Ostravy sme navštívili areál Dolné Vítkovice – vežu Bolt tower vo výške 77,7 metra či

Malý svet techniky, v ktorom sme po stopách Jula Verna objavovali tajne fyziky i techniky. Neobišli sme

centrum mesta ani banícke múzeum Landek, ktoré zachytáva fyzicky náročnú prácu baníkov i banských záchranárov.

Mnohí z našich žiakov si po prvýkrát vyskúšali jazdu vlakom či električkou, naučili sa orientovať a správať bezpečne vo veľkom meste.

Naši českí priatelia nám predstavili svoju školu a mesto. Po vzájomnom zoznámení žiaci v zmiešaných tímoch pracovali na tvorbe loga našej vzájomnej mobility, zabavili sa počas diskotéky či športového dopoludnia. Počas spoločných dní sa vytvorili mnohé nové kamarátstva, ktoré stále pretrvávajú v on-line podobe. Veríme, že s našimi českým partnermi sa čoskoro uvidíme a ukážeme im našu školu i našu krásnu Banskú Štiavnicu naživo.

L. Polkorábová, M. Dobrovičová

Gymnazisti v teréne i na prednáškach

Prečo prší a rieky sú suché? Je voda nad zlato? Budú sa naši právnicki učiť o desaťmiliardovej Zemi, trojmiliardovom Slovensku a vymretých okresoch?

Odpovede na tieto a ďalšie otázky vysvetľovali odborníci na danú problematiku, ktorí navštívili Gymnázium Andreja Kmeťa v Banskej Štiavnici 8. novembra 2023.

Počas tohtoročných Dní Andreja Kmeťa sme si pripomenuli 30. výročie zápisu Banskej Štiavnice do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Tomuto výročiu bol venovaný prvý deň – 7. november 2023. Naši žiaci sa zúčastnili exkurzií, na ktorých spoznávali historické, prírodné, kultúrne zaujímavosti z Banskej Štiavnice a blízkeho okolia. Hry, kvízy, piesne a literárne ukážky, ktoré súvisia s regiónom, to všetko si pripravili žiaci prvého, druhého a štvrtého ročníka pre svojich spolužiakov. Išlo o zážitkové vyučovanie v teréne. Veď „hra je radosť a učenie pri hre je radosť učenie.“ (J. A. Komenský). Štiavnické vrchy majú čo ponúknuť. Sitno, Paradajz, Klinger či Červená studňa. Mnohé miesta sú poznačené príbehmi našich predkov. Tajch Červená studňa údajne dostal svoj názov podľa farby krvi. Keď tu vojská Imricha Tököliho chytli a stáli jezuitské

ho pátra Jána Katunského, jeho krv vraj sfarbila vodu tajchu dočervena. Blízko jazera stojí kríž Jána Katunského s pripomienkou tejto udalosti. No príbehy nájdeme aj na Trojičnom námestí v Banskej Štiavnici. Asi najznámejší je ľúbostný príbeh Andreja Sládkoviča a Márie Pischlovej, o ktorom nám prišla porozprávať spisovateľka a bývalá pani učiteľka Mária Petrová. Marína čakala na Andreja až do svojich dvadsiatich piatich rokov, aj keď sa jej rovesníčky zvyčajne vydávali ako 16-ročné. No za najromantickejšieho básnika sa nevydala, lebo matka našla pre ňu bohatšieho ženicha. Vedeli ste, že Marína, už ako matka niekoľkých detí, spadla do jazera Klinger? Či bol pád Sládkovičovej múzy Márie Pischlovej do jazera Klinger nad Banskou Štiavnicou len nešťastnou náhodou alebo pokusom o samovraždu, sa už nikdy nedozvieme, no známe je, že ju po tejto udalosti začali domáci označovať za bláznivú.

Za čudáka považovali veriaci aj Andreja Kmeťa. Jednoduchí ľudia totiž nerozumeli jeho vedeckým záujmom. Ako sám o sebe povedal, že „žil Bohu, národu a vede“. Tomuto poslednému polyhistorovi bola venovaná osobitná interaktívna prednáška spojená s online kvízom, v ktorom žiaci mohli vyhrať zaujímavé ceny s logom školy.

Prednáška M. Petrovej pre študentov FOTO ARCHÍV AUTOROV

Prednášky však neboli zamerané iba na historické osobnosti, ale aj aktuálne problémy súčasnosti. Napríklad o kritickom myslení a rozpoznaní hoaxov sa so žiakmi porozprávali doc. Ing. Marek Potkány, PhD. a Ing. Petra Lesníková z Drevárskej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene. Ekologické vedomie a koncepciu trvalo udržateľného rozvoja nám sprostredkoval Mgr. Attila Rácz, PhD. z Fakulty ekológie a environmentalistiky Technickej univerzity vo Zvolene.

O židovskej komunite v Banskej Štiavnici hovorila PaedDr. Beata Rückschloss Nemcová. Ženám a dievčatám v ranom novoveku sa venovala PhDr. Tünde Lengyelová,

CSc. z Historického ústavu SAV v Bratislave. Nezabudlo sa ani na šport. O olympizme a športových výkonnostiach sa naši žiaci mali možnosť rozprávať so zlatou vodnou slalomárkou Elenou Kaliskou z Dukly Banská Bystrica.

Veríme, že Dni Andreja Kmeťa boli pre žiakov prínosom. Nielen preto, že mohli spoznať región, v ktorom študujú, ale dozvedeli sa cenné informácie a rady, ako sa zorientovať v dnešnej dobe. Mnohí žiaci sa zamysleli aj nad svojou budúcnosťou v oblasti vedy a výskumu. Ďakujeme všetkým, ktorí sa akokoľvek podieľali na príprave a realizácii tohto podujatia.

Marek Žilík, Miroslava Kováčová

Oznámenie

o prerušení distribúcie elektriny

Oznamujeme Vám, že bude prerušená distribúcia elektriny z dôvodu odstraňovania porúch na zariadeniach distribučnej sústavy prevádzkovateľa distribučnej sústavy. Bez el. energie budú v B. Štiavnici:

- 4.12. v čase od 7.30 – 16.30 h na ul.: A. Sládkoviča, Bočná, D. Resla, Družicová, H. Resla, J. K. Hella, Kammerhofská, Katova, Klinger, Malé trhovisko, Na Zigmund šachtu, Novozámocká, P. Kyrmežera, Spojná, Staronová, Tabaková.

- 5.12. v čase od 7.30 – 16.30 h na ul.: Dolná, Krížovatka, Malé trhovisko, Pod Trojičným vrchom.

- 8.12. v čase od 8.00 – 16.30 h na ul.: Drieňová, Kysihýbelská, Ovocná, Roľnícka.

Ďakujeme za porozumenie!

Daniel Hropko, riaditeľ sekcie Dispečingy SSD, a.s.

PodĎakovanie darcom krvi

Krv ja vzácna nenahraditeľná tekutina, to vie každý z nás.

Darcov krvi nikdy nie je dosť a ľudia, ktorí ju potrebujú sú vďační za záchranu svojho života práve tým, ktorí sú ochotní im ju darovať. V obci Svätý Anton je ich viac ako päťdesiat, a tak vznikla myšlienka poďakovať sa týmto ľuďom za ich ochotu darovať krv. Komunitné centrum a Obecný úrad vo Svätom Antone pripravilo pre nich pekné popoludnie. Darcov prišli pozdraviť aj deti materskej školy s pani učiteľkou Monikou Šinčokovou /tiež daryňou krvi/, pekne zaspievali a zarecitovali. Starosta obce pán Martin Kminiak sa prítomným prihovaril a ocenil ich humánný čin. Potom každý dostal ďakovný list a malý darček. Prítomní boli aj zástupcovia územného spolu SČK z Ban-

Ocenení darcovia krvi FOTO ARCHÍV AUTORA

skej Štiavnice Mgr. Jozef Malatínec a Ivetka Lauková. Osobitne sa poďakovali Mgr. Martine Belákovéj, ktorá na akciu Študentská kvapka krvi, ktorá sa organizovala teraz v novembri v Banskej Štiavnici, priviezla 14 študentov. Veľkým potešením bol odmenený aj diamantový darca krvi pán Karol Tomčík.

Potom nasledovalo občerstvenie, ktoré pripravili pracovníčky komunitného centra Mgr. Katka Paľová, Bc. Peťka Ivanová a Deniska Drozdová. Sponzorský príspevek COOP Jednota Žarnovica. Všetkým organizátorom za toto podujatie patrí veľká vďaka.

A.Rihová

Vznik obce Banský Studenec

Vznik názvu obce podobne ako ďalší historici spojil s nálezom drahého kovu – zlata a jeho exploataciou hosťami (hospites).

Tí prišli na pozvanie uhorských panovníkov z nemecky hovoriacich krajín (tirolsko, Sasko, Durínsko) vo viacerých vlnách. Medzi prvé sa počítajú z obdobia pred vpádom Tatárov koncom 30. rokov 13. stor. Osudy Banského Studenca a ďalších lokalít, ktoré pred r. 1352 mestu Banská Štiavnica zabral zemepán hradného panstva šášov. Banský Studenec zostal v majetku panstva Šášov a neskôr od 30. rokov 19. stor. komorského panstva Dekýš – Vysoká so sídlom v Sigelsbergu (časť dnešnej obce Štiavnické Bane) až do revolúcie 1848/1849.

Otázky osídlenia v praveku a kontinuitnosti jeho prechodu do stredoveku, presné určenie miesta stredovekého sídla osady, dediny Kulpach zostávajú v rovinách predpokladov, domniek či hypotéz. V polohe predpokladu po zhodnotení situácie v osídlení regiónu je konštatovanie o existencii osady pred 1. písomnou zmienkou z r. 1266. Ortografia názvu, ako sa už spomenulo, má súvis s pozvanými hosťami (hospites) do stredoslovenskej banskej oblasti z nemecky hovoriacich krajín. Intenzívne prichádzali pred vpádom Tatárov a začiatky príchodu sa časovo zaraďujú do obdobia konca 12. a začiatku nasledujúceho stor. Ich príchod sa viazal na hospodárske, obchodné miesta (Banská Štiavnica, Zvolen, Krupina), odkiaľ začali pôsobiť v ich okolí. Územie, kde vznikla pôvodná osada Kulpach ležalo v severnej časti Hontianskeho komitátu (stolice). V cirkevnej sfére podliehali Ostrihomu a jeho formujúcej sa podriadenej zložke, Hontianskemu archidiakonátu. Vývoj lokality sa pokladá ďalej za medzník r. 1266. Pri Banskom Studenci zohrali pri začiatkoch stredovekého vývoja skutočnosti nálezov drahého kovu, jeho ťažba a spracovanie, obchodné aktivity a s nimi súvisiace komunikácie (cesta do Dobrej Nivy). Osada alebo formujúca sa dedina s výrazným vplyvom nálezov na jej vývoj patrila Banskej Štiavnici. Pôvodný nemecký názov v sfontizovanom prepise označenia Goldbach napovedá čin-

nosť a prítomnosť nemeckého etnika v časoch formovania územného celku, osady alebo dediny. Hoci jej pôvodný nemecký názov sa udržal aj v zmenenej forme (Kolpach, Kulpachy), v ďalšom období sa nestal synonymným označením pre baníctvo zlata. Obyvateľstvo sa zaoberalo poľnohospodárstvom, drevorubačstvom, prácu nachádzalo v banských, úpravnických, hutníckych zariadeniach mimo obce. Pri osídľovacom procese a formovaní dediny všeobecne zohrávali dôležitú úlohu vodné zdroje. Vznikala tzv. domová potočná zástavba. Názory na miesto pôvodnej osady, ale aj stredovekej dediny sa rôznia. Za miesto formovania osady označili lokalitu Potok. Neskôr to mala byť lokalita Stávky, odtiaľto mali ryžovať zlato v potoku s tokom smerom na Sv. Anton. Miesto ryžovania podľa autorov sa doteraz volá Kolpach. V blízkosti Stávok je lokalita Strieborná, v nej montanisti predpokladali výustenia rudných žíl a ťažbu. Lokalizácia pôvodnej osady Banského Studenca sa mala nachádzať v hornej časti potoka Súdencia. Z tejto lokality sa mohlo postupne rozšíriť, prípadne zaniknúť, a osídlenie, zástavbu zaradiť do lokality Stávky. Z neskorších období v procesoch snáh o navrátenie Banského Studenca a ďalších osád Banskej Štiavnici, čo sa už spomenulo, sa uvádza jeho príslušnosť k mestu termínom oddávna. V listine z r. 1266, resp. v jej hodnovernom odpise sa majetková podriadenosť Banského Studenca Banskej Štiavnici bližšie neurčuje.

Banský Studenec v majetku hradného panstva Šášov

Pre Banský Studenec obdobie pred polovicou 14. stor. predstavuje významný medzník v jeho historickom vývoji. Z majetku mesta Banskej Štiavnice, ktorého tvoril jeden z hraničných styčných bodov chotára mesta sa dostal formou zabratia do hradného panstva Šášov. Zabratie podľa staršej historiografie malo pretrvať súvisle a dlhodobo až do 19. stor. s určitými časovými obdobiami, keď sa mestu podarilo majetok znovu získať. Koncom 15. stor. do priestoru regiónu ako majitelia hradných panstiev Revište a Šášov vstúpila rodina Dóci (Dóczy). Od ich vstupu do vlastníctva je preukázateľné aj v prípade Banského Studenca, že bol pev-

nou súčasťou majetku panstva. Listina Žigmunda Luxemburského z r. 1424 je pre Banský Studenec svojím spôsobom zaujímavá. V nej jej zaznamenaný ako vyšší správny celok, mestečko (oppidum). Z dejín obce sa však preukázateľne vie, že ním nebol. Zaraďovali ho do kategórie poddanských dedín. Konvent 7. februára 1467 vydal hodnoverné svedectvo (fassia). Podľa neho Kopanice, Karlik, Sigelsberg, Žakýľ, Banský Studenec patrili do majetku mesta Banská Štiavnica. Jej ich násilne odňal Peter Koler zvaný Šafár a pripojil k hradnému panstvu Šášov. Novovymenovaný farár v Banskej Belej mal ročne z titulu desiatku odvieť 9 dukátov, nemal sa miešať do vecí príjmov banskoštiavnickému farárovi. Ten vykazoval príjmy z viacerých dedín a osád, ako napr. Vysokej, Kopanic, Štefultova, Sigelsbergu. Ale tiež z Kysihýbla a Banského Studenca. Tento údaj z r. 1468 je jedným z prvých k cirkevným dejinám Banského Studenca. Peter Koler zvaný Šafár a Ladislav z Úporu nerespektovali rozhodnutia panovníkov, zabraté dediny a osady oddávna patriace Banskej Štiavnici nevydali. Banský Studenec zapísali vo forme Kulpal, predtým v r. 1467 Kulpal a v r. 1468 Goltpach. V svedectve z r. 1476 sa spomínajú príjmy zemepánov Šášova zo zabratých dedín v podobe úrod z polí. Z tohto je možné usúdiť, že obyvateľstvo Banského Studenca popri tradičných prácach s drevom sa pre-

treby zabezpečovania obživy zaoberalo intenzívne poľnohospodárstvom, pôda k nemu sa získavala kľčováním lesov. K Šášovu zapísali ako súčasť majetku Banský Studenec v chybné sfontizovanej forme Kropach. S Dóciovcami sa vlastníctvo Šášova a Banského Studenca spojilo dlhodobo do 17. stor. Títo noví zemepáni sa kvôli majetkom dostávali často do sporov s Banskou Štiavnicou či ostatnými stredoslovenskými banskými mestami. Spory riešili agresívne, je známy prípad vypálenia mesta Brezna. Zástupcovia Banskej Štiavnice v r. 1492 poukazovali na nerespektovanie rozhodnutia Ľudovíta I. Veľkého z r. 1352. Blažej, Ján a Damián Dóciovci (Doczy) neprijali rozhodnutie o vrátení vtedajšieho panovníka Vladislava II. (1490 – 1516). Banský Studenec sa stal na dlhé obdobia pevnou súčasťou hradného a komorského panstva Šášov. Stredoveký Banský Studenec riadil volený richtár a prisázníci (boženíci). Richtári bývali volení z bohatších dedinských vrstiev. Pri Banskom Studenci sa predpokladá, že funkčné obdobia sa neviazali na praktizovanie dedičského richtárstva. Dedinské obyvateľstvo v stredoveku, či neskôr aj v novoveku sa delilo podľa majetkovej držby do kategórií. Toto delenie však neovplyvnil faktor jeho postavenia poddaného voči zemepánovi a s ním súvisiace povinnosti. Nevoľníctvo (pripútanosť k pôde a lokalite) zrušili reformy Habsburgovcov koncom 18. stor. Najbohatšiu vrstvu dedinského obyvateľstva tvorili sedliaci (colonus). Vlastnili sedliacku usadlosť (sessio) delenú na časti, prenajatú pôdu aj v extraviláne dediny, záprahový dobytok. Ďalšou kategóriou obyvateľstva dediny bývali želiari (inquilinus), vlastnievali časti usadlostí a k nim záhradu, poľností podľa majetkových možností si prenajímali. Za najchudobnejšiu vrstvu sa počítali podželiari (sub inquilinus). Zväčša bývali u bohatších gazdov, sedliakov, u ktorých pracovali.

Použitá lit.: Mikuláš Čelko a kol. (Pokr. v budúcom čísle.)

Dni Erasmu na Spojenej škole Samuela Mikovíniho:

Prezentácie projektov za obdobie 2022-2023

V dňoch 10. a 11. októbra 2023 sa na Spojenej škole Samuela Mikovíniho konali Dni Erasmu.

Jednotlivé projekty ktoré uvádzala RNDr. Valentína Vajsová, koordinátorka medzinárodnej spolupráce školy, predstavovali výsledky práce študentov aj učiteľov v rámci programu Erasmus+ za roky 2022 a 2023.

Prvý projekt s názvom Digitalizácia chemických experimentov pre podporu výučby chémie na stredných školách prezentovali Ing. Slavomíra Kašiarová, PhD, Ing Šlauková, PhD a Ing. Martin Melich, PhD, spadol pod Strategické partnerstvá. Do projektu partnerstva stredných škôl z Českej republiky, Srbska a Slovenska nás pozvala Chemickotechnologická fakulta STU v Bratislave. Výstupom projektu sú videá chemických experimentov určené študentom, ktorí sa z nejakých dôvodov nemôžu zúčastňovať na vyučovaní prezenčne, pre dištančné vyučovanie a tvoria videoknižnicu pre samostatné štúdium. V rámci projektu sa natočili vďaka partnerstvu aj také experimenty, ktoré by niektoré zo škôl kvôli technickému vybaveniu neboli schopné uskutočniť, ale chceli by s nimi svojich študentov oboznámiť. Prvé stretnutie v roku 2022 sa odohralo v Srbsku v Báčskom Petrovci, kde sa vybrali experimenty, ktoré sa mali to-

čiť. Ďalšie prezentované stretnutie bolo stretnutie v Pardubiciach, kde sa natáčali niektoré experimenty a tiež odznali veľmi zaujímavé praktické prednášky o prepojení života a chémie. Pri prezentácii poznatkov študentov najviac zaujali chemické aspekty tetovania, konkrétne ktoré pigmenty patria medzi najtoxickéjšie.

Ďalším typom projektov, do ktorých sme sa opätovne zapojili boli Mládežnícke výmeny, cieľom ktorých bolo nadobudnutie tzv. mäkkých zručností a kultúrne porozumenie. Študenti, ktorí počas pobytu nadviazali mnohé cenné priateľstvá a získali nové kontakty, prezentovali svoje skúsenosti, poznatky a zaujímavé zážitky. Zdôrazňovali, ako im táto medzinárodná skúsenosť pomohla zlepšiť sa v cudzom jazyku a naučiť sa tímovej spolupráci, zefektívniť komunikáciu a verejné vystupovanie, čoho prejavom boli aj tieto spontánne a autenticky prednesené prezentácie. Zaujímavou skúsenosťou bola aj adaptácia na nové kultúrne prostredie. Tieto tzv. mäkké zručnosti sú neoceniteľné ako v akademickom svete, tak i v profesionálnom a osobnom živote. Študentom pomôžu pri hľadaní zamestnania, pretože dnešní potenciálni zamestnávateľia vedia oceniť, ak sa uchádzač o zamestnanie prezentuje Youthpassom, čo je certifikát o absolvovaní takejto výmeny.

Prezentácia projektov v aule SŠ S. Mikovíniho FOTO ARCHÍV AUTORA

V rámci programu mládežníckej výmeny Erasmus + sme sa spolu s mladými ľuďmi z Maďarska, Rumunska, Litvy a Českej republiky zapojili do troch zaujímavých projektov.

December 2022, Litva: Zameraj sa na budúcnosť. Študenti sa zaoberali kritickým myslením ako nutnosťou pre adaptáciu na rýchlo sa meniaci svet vzhľadom na technologické objavy, globalizáciu a digitalizáciu. Študenti sa naučili, ako hodnotiť informácie, obzvlášť na internete a sociálnych médiách, a ako využívať kritické myslenie pri tomto hodnotení.

Apríl 2023, Česká republika: Fantastická budúcnosť. Študenti diskutovali o stereotypoch o mladých ľuďoch žijúcich vo vidieckych oblastiach. Študenti robili prezentá-

cie o živote mladých vo vidieckych oblastiach so zameraním na osobný rozvoj, kritické myslenie a rozvoj empatie.

September 2023, Slovensko: Vytváraj svoju budúcnosť. Cieľom projektu bolo zlepšiť celkové digitálne zručnosti a mediálnu gramotnosť mladých ľudí zo štyroch krajín a tiež ich viesť k bezpečnejšiemu používaniu technológií a internetu. Účast' na týchto projektoch ukazuje, že Spojená škola Samuela Mikovíniho podporuje svojich študentov nielen v akademickom smere, ale pomáha im aj pri získavaní dôležitých životných zručností i pri ich osobnom rozvoji. Už teraz sa tešíme na ďalšie zaujímavé ponuky podnikných projektov od nášho partnera Agentúry E29.

Valentína Vajsová

Oznámenie

o prerušení distribúcie elektriny
Oznamujeme Vám, že bude prerušená distribúcia elektriny z dôvodu odstraňovania porúch na zariadeniach distribučnej sústavy prevádzkovateľa distribučnej sústavy. Bez el. energie budú v B. Štiavnici:

- **27.11. v čase od 8.00 – 16.30 h na ul.:** Dolná, Kátova, Malé trhovisko, Na Zigmundšachtu, Pod Trojickým vrchom, Remeselnícka, Robotnícka, Spojná, Tabaková.

- **28. - 29.11. v čase od 7.00 – 18.30 h na ul.:** Hájik, Michalská, Šobov, Výskumnícka.

Ďakujeme za porozumenie!

Daniel Hropko, riaditeľ sekcie
Dispečingy SSD, a.s.

Drama Fest 2023

Každoročne sa zapájame do divadelnej súťaže Drama Fest, ktorý organizuje Gymnázium J.B.Magina v meste Vrbové.

Tento rok 26.10. sme spracovali dielo *Pride and Prejudice* od Jane Austen a získali sme 2 ocenenia: najlepší ženský herecký výkon, ktorý patrí Emme Hanesovej, stvárnila Mrs.Bennet a celkovo 2.miesto za najlepší scénické prevedenie. Všetkým našim hercom patrí veľká poklona za vynikajúci výkon: Vivienne Ivaničová- Elizabeth Bennet, Filip Janík- Mr.Darcy, Marek Foltán- Mr.Bennet a samotná spisovateľka, ktorú zahrála Lenka Lantajová. Teším sa, som na nich hrdá a dúfam, že vy sa tešíte so mnou.

Angelika Juhás

Študenti GAK na divadelnej súťaži FOTO ARCHÍV AUTORA

V roku 2023 si pripomínáme 150. výročie vzniku Dobrovoľného hasičského zboru v Banskej Štiavnici

Heslo „Bohu na slávu a blížnemu na pomoc“ platí v Banskej Štiavnici už 150 rokov. Banskoštiavnický Dobrovoľný hasičský zbor (ďalej DHZ) začal svoju činnosť, po potvrdení jeho stanov uhorským Ministerstvom vnútra a magistrátom mesta, 25. júla 1873.

Podnet k jeho vzniku dal rytier Lothar von Berks, cisársky a kráľovský podplukovník 11. dragúnskeho pluku, podporil ho mešťanosta Viliam Očovský. Zbor, v poradi osemnásty na Slovensku, prevzal po zá-

Hasičská striekačka – pumpa (1930) FOTO KATARÍNA PATSCHOVÁ

výklenkoch, zaujímavosťou je kamenná plastika svätca, pochádzajúca z Banskej Belej, ktorá pôvodne slúžila ako fontána. Z výstroje hasičov máme v zbierke hasičské uniformy a ich súčasti, z nich si pozornosť zaslúžia najmä slávnostné prilby zakladajúcich členov zboru. Nájdem tu aj háky, pištalky či trúbky a pracovné a slávnostné sekerky. K cenným predmetom patria viaceré hasičské zástavy a stuhy darované zboru. Medzi písomnými materiálmi sú zastúpené členské legitimácie, diplomy, čestné uznanie, vysvedčenia, pozvánky, tanečné poriadky, mimoriadne cenná je Pamätná kniha Dobrovoľného hasičského zboru Banskej Štiavnice. K starším zbierkam patria obrazy a grafické listy súvisiace s hasičstvom. Obdobie od konca 19. storočia dokumentuje rozsiahla zbierka fotografického materiálu. Je v nej množstvo skupinových a individuálnych záberov členov zboru, viaceré tablá, fotografie z hasičských cvičení, súťaží, konferencií, osláv. Zbierky numizmatického charakteru sú zastúpené odznakmi, pamätnými medailami, vyznamenaniami. K veľkorozmerným zbierkovým predmetom a ozdobám zbierky patrí hasičská technika, najmä hasičské striekačky z 19. a 20. storočia pochádzajúce z Banskej Štiavnice a okolitých obcí: Podhorie, Banky, Banská Hodruša a Uhliská (okres Levice).

Niektoré zo spomenutých predmetov môžete vidieť v expozícii DHZ na Novom zámku, väčšiu hasičskú techniku v povrchovej časti Banského múzea v prírode (objekt hasičská zbrojnica), ostatné sú uložené v depozitároch múzea.

Daniel Harvan

Hasičská prilba k slávnostnej uniforme FOTO KATARÍNA PATSCHOVÁ

niku cechov ich povinnosť hasenia požiarov.

Po banskoštiavnickom DHZ, vznikli jeho filiálky v Banskej Hodruši a Banskej Belej, postupne boli založené DHZ aj v okolitých obciach: Svätom Antone, Štefultove, Sitnianskej, Hornej Rovni, Močiarri, Teplej, Žakýli, Beluji, Baďane, Klastave, Dekýši, Počúvadle, Vysokej, Iliji, Kopanicach, v Štiavnických Baniach, Banskom Studenci, v Prenčove, Kozelníku a Bankách. V jubilejnom roku má zásahové družstvo DHZ Mesta Banská Štiavnica 10 a DHZ Štefultov 12 členov vrátane veliteľa. Hasičská stanica v Banskej Štiavnici, patriaca pod Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Žiar nad Hronom, zamestnáva 18 profesionálnych hasičov, veliteľa hasičskej stanice a administratívnych pracovníkov.

Členovia zásahového družstva DHZ Mesta Banská Štiavnica, s členmi zásahových družstiev iných DHZ, spolu s profesionálnymi hasičmi, zasahovali aj pri požiari, ktorý sa v historickom centre Banskej Štiavnice rozohrel v sobotu 18. marca 2023. Asistovali im príslušníci ozbrojených síl a policajného zboru Slovenskej republiky, pomáhali zamestnanci samosprávy, štátnej správy, Slovenského banského múzea a Slovenského banského archívu, Červený kríž a tiež mnohí dobrovoľníci.

Bohatá história hasičstva v Banskej Štiavnici, najmä však prístup hasičských funkcionárov, boli predpokladom pre vznik cennej zbierky hasičských muzeálií v rámci zbierky Slovenského banského múzea. V múzeu sú viaceré drevené plastiky sv. Floriána – patróna hasičov, pôvodne umiestnené v domových

oznamy,
spomienky

Spomienka
Čas letí rýchlo, už sú to dva roky, čo nás **22. 11.** opustil **Alexander Riho**. Stále spomíname...
Manželka, synovia, nevesta a vnučky

Prednáška

Klub zdravia v Banskej Štiavnici v spolupráci so Slovenským zväzom záhradkárov Štefultov Vás pozývajú na prednášku doc. Ing. Rastislava Lagaňa, PhD. et PhD dňa **28. novembra o 17.00 h do Kultúrneho centra**, Kammerhofska 1, Banská Štiavnica na tému: „*Minerály pre zdravú pôdu a zdravé rastliny*“. Tešíme sa na Vás!

OZ Kluby zdravia

Oznam

Slovenský zväz telesne postihnutých v Banskej Štiavnici oznamuje svojim členom, že úradné hodiny v kancelárii budú **iba v stredu 8.00 – 12.00 h** až do odvolania z prevádzkových dôvodov. Informácie o činnosti alebo členstve v organizácii môžete získať na tel. čísle: 045 / 692 08 75 počas pracovných hodín alebo v Štiavnických novinách a vo výveske na Krížovatke.

Výbor ZO SZTP

Ponuka

Centrum voľného času v Banskej Štiavnici ponúka tanečné vystúpenia súboru Applause na zábavu, večierky, spoločenské akcie. V ponuke máme tance národné, moderné, ľudové a pod. Bližšie informácie v CVČ na č. tel.: 0907 598 567.

J. Machilová

Ponuka

Základná škola Jozefa Kollára ponúka priestory jedálne na konanie spoločenských udalostí, osláv, večierkov a pod. Kontakty: 0904 523 872, 0911 875 772. **ZŠ J. Kollára**

Utorok, 28. 11. 2023, od 9.30 h
Štvrtok, 30. 11. 2023, od 9.30 h

BABYMOVE3

Vhodné pre deti vo veku 14–36 mesiacov. Kurz zameraný na všestranný rozvoj dieťaťa. Obsahom kurzu sú pesničky, básničky a riekanky. Pomocou rôznych pomôcok (Overball, balančné podložky, hudobné nástroje, loptičky,...) sa zameriava na cvičenia hrubej a jemnej motoriky, správny nácvik chôdze na špecializovanej dráhe. Súčasťou kurzu je aj pohybová a hudobná výchova, či aktivity na princípe montessori pedagogiky. Cvičí sa 1x týždenne, 45 minút. Kontakt: FB: Veselé nôžky, e-mail: dana.takacova21@gmail.com

Štvrtok, 30. 11. 2023, od 10.15 h

BABYMOVE2

Vhodné pre deti vo veku 9–13 mesiacov. Kurz zameraný na všestranný rozvoj dieťaťa. Obsahom kurzu sú pesničky, básničky a riekanky. Pomocou rôznych pomôcok (Overball, balančné podložky, hudobné nástroje, loptičky,...) sa kurz zameriava na cvičenia hrubej a jemnej motoriky, posilňovanie svalstva pre podporu štvornožkovania a šikmého sedu, sedu... Pomocou senzomotorickej dráhy podporujeme u dieťaťa rozvoj hrubej motoriky, koordináciu pohybov a rovnováhu. Cvičí sa 1x týždenne, 45 minút. Kontakt: FB: Veselé nôžky, e-mail: dana.takacova21@gmail.com

Utorok, 28. 11. 2023, od 15.45 h

TANEC +

Vhodné pre deti od 3 rokov. Kurz zameraný na všestranný rozvoj dieťaťa. Obsahom kurzu sú: pohybová príprava, tanečná výchova, rytmika, hudobná výchova, montessori pedagogika. Cvičí sa 1x týždenne, 45 minút. Kontakt: FB: Veselé nôžky, e-mail: dana.takacova21@gmail.com

Utorok, 28. 11. 2023, od 16.30 h

ZDRAVÉ NÔŽKY

Vhodné pre deti od 3 rokov. Nohy sú po srdiečku najviac používané v našom ľudskom tele (nosia nás celý život), práve preto si zaslúžia tu najlepšiu starostlivosť. Na kurze zdravé nôžky sa okrem našich nôh budeme venovať silnému strediu tela, zlepšeniu koordinácie našich pohybov a pokúsime sa spoločne odstrániť časté problémy pohybového aparátu. Cvičí sa 1x týždenne, 45 minút. Kontakt: FB: Veselé nôžky, e-mail: dana.takacova21@gmail.com

Štvrtok, 24.11.2023, o 16.30 h

RODIČOVSKÁ POSILŇOVŇA

Malý Rodičovský Koučing, alias MRK ☺ Ako môže vnímavé rodičovstvo zmeniť svet? Pozývame vás, rodičov, do otvorenej debaty o našich každodenných rodičovských zápasoch. Budeme si rozprávať príbeh o rodičovi, ktorý chce nielen prežiť a vydržať, ale snívá o pohode a porozumení so svojimi deťmi. Pozrieme sa na každodenné záväzky a čo nám ich pomáha niesť. Nájde jednoduché odpovede na Vaše zložité otázky.

Najlepšou vizitkou školy sú jej žiaci

Študenti banskoštiavnických stredných škôl (SŠ) a gymnázií (GMN) sa ukázali v plnej paráde na podujatí pod názvom **Zručnosti budúcnosti, ktorého druhý ročník sa konal 25. 10. 2023 v banketovej sále Domov Života a obsahovo sa o tomto dni už písalo v predchádzajúcom čísle.**

Ani jeden riaditeľ by sa za svojich zverencov nemusel hanbiť. To, s akou odvahou, odbornosťou a komunikatívnosťou sa predviedli pri prezentácii svojej školy pred návštevníkmi, ktorých tvorili prioritne žiaci základných škôl (ZŠ), ich učitelia či rodičia, bolo skutočne skvelé. Do svojich prezentácií nezabudli zakomponovať ani rôzne hry, hádanky, súťaže, ktoré si pre potenciálnych uchádzačov, práve na ich školu, pripravili. Veď čo môže byť pre žiacka ZŠ - ktorý sa do budúcnosti rozhoduje, kam pôjde študovať - lepšie ako to, že vidí a počuje o danej škole, práve od tých najpovolanejších. Teda od žiakov, ktorí túto školu navštevujú. Študenti SŠ a GMN s veľkou bravúrou podávali informácie o svojich odboroch, výhodách štúdia, možnosti uplatnenia sa v praxi. A to všetko samostatne, bez toho, aby museli pri nich stáť ich „profesori“. Toto len dokazuje, ako doba pokročila. Akí sú mladí ľudia šikovní a zdatní.

Ako to vnímali prezentujúci? Pri našam vám pár názorov od niektorých z nich:

Spojená škola S. Mikovíniho (Lenka, Mário)

U nás je najväčší záujem o propagačné výtvarníctvo. Sme tu už druhýkrát, preto vieme, na čo máme byť pripravení. Žiaci omnoho viac počujú, lebo im to hovoríme z nášho pohľadu.

Súkromná hotelová akadémia (Rebeka, Timo)

Záujem o našu školu je pomerne veľký. Tu ich najviac láka pexeso o cestovinách, ktoré sa môžu zahrať. Aj to, že si môžu urobiť vlastné jednoduhky alebo piňakoládu z pripravených surovín.

SOŠ lesnícka (Betka, Radka)

Máme pútavý propagačný materiál, kde je všetko o našej škole rozpisané. Žiaci prejavujú najväčší záujem o zameranie na krajinnú ekológiu. Ale zaujímajú ich aj poľovníctvo a lesníctvo.

SOŠ sv. Františka Assiského (Jančí, Daniel)

My motivujeme žiakov hlavne tým, že náš odbor programátor je v blízkom okolí jediný. Máme duálne vzdelávanie s firmou Continental vo Zvolene a z nášho odboru sa hneď dá zamestnať. Nie je nutné robiť si ďalej vysokú školu, kto nechce.

Gymnázium Andreja Kmeťa (Zoja, Nicolas)

Hodnotíme to tak, že žiaci mali fakt seriózny záujem o náš výklad. Najviac ich zaujalo bilingválne štúdium a potom všeobecné gymnázium. Podľa našich odhadov očakávame až 40% podaných prihlášok práve na základe tohto dňa, kde sme ich motivovali.

SOŠ služieb a lesníctva (Ivan, Martin, Veronika, Michaela, Viktória)

Pri našom stanovišti lákala uchádzačov hra – Stopy zvierat alebo ukážka motorovej píly a jej obsluha, ktorú sme im teoreticky ukazovali. V časti kaderníctvo sa zastavovalo asi najviac dievčat. Všimli si mnoho vecí, ktoré doteraz nevedeli. Napríklad len taká vec, ako sa správne drží britva. Vránci ekonomických odborov máme pripravené záložky do kníh, kde na druhej strane uvádzame zameranie odboru a jeho zisk pre prax.

Miroslava (učiteľka, ZŠ J. Horáka)

Dnes som tu bola so siedmakmi. Vnímam to ako veľmi užitočnú akciu pre budúcich uchádzačov na stredné školy. Zaujímavé bolo najmä to, že školy prezentovali ich vlastní študenti. Pozitívne hodnotím aj fakt, že žiaci základných škôl museli pri plnení úloh pracovať v tímoch, čo len posilnilo ich spoluprácu a kolektívneho ducha.

Daniela Sokolovičová

Ukážeme si a precvičíme novú zručnosť. Proste, porada v tíme rodičov. V Rodičovskej Posilňovni riešime témy rôzneho druhu: Detský vzor, Som dobrá mama?, Príprava predškolačka na školu, Odvaha ospravedlniť sa dieťaťu, Delenie rolí v rodine, Ako okolie vníma ženu na MD... Riešime témy, ktoré Vás aktuálne zaujímajú. Na MRK je vždy prítomný pracovník z Centra poradenstva a prevencie v Banskej Štiavnici. Vstupné: bezplatné.

MATERSKÉ CENTRUM

MC otvorené pre rodičov s deťmi mimo aktivít v materskom centre. Vďaka kurzom, prednáškam, aktivitám a seminárom, ktoré v našom materskom centre prebiehajú, majú mamičky možnosť naučiť sa niečo nové, fyzicky a psychicky si oddýchnuť od každodenných povinností, načerpať energiu a nové poznatky či zručnosti.

pondelok: 8.00 – 12.00 h knižnica,
12.30 – 15.00 h MC

utorok: aktivity v MC: Babymove...
streda: 8.00 – 12.00 h knižnica,
po 12.30 čitateľský klub
(pre deti ZŠ)

štvrtok: aktivity v MC: Babymove...
12.30 – 15.00 h MC,
po 16.00 prednášky, semináre
podľa programu MC

piatok: 8.00 – 15.00 h

Materské centrum slúži na podporu rodín, ako bezpečné miesto pre stretávanie sa rodičov s deťmi či budúcich mamičiek. Služi na oddych, socializáciu a zmysluplné trávenie času s deťmi. Cieľom je znížiť izolovanosť, budovať u detí prvé sociálne vzťahy, zmierňovať strach z kolektívu. Vďaka kurzom, prednáškam, aktivitám a seminárom, ktoré v našom materskom centre prebiehajú, majú mamičky možnosť naučiť sa niečo nové, fyzicky a psychicky si oddýchnuť od každodenných povinností, načerpať energiu a nové poznatky či zručnosti.

Pozvánka

Mesto Banská Štiavnica Vás pozýva na **koncert Štiavničian & Dodo Klimko Band** pri príležitosti 30. výročia zápisu Historického mesta Banská Štiavnica a technických pamiatok v jeho okolí do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Koncert sa uskutoční **11.12.2023 o 17.00 h. v evanjelickom kostole**. Súčasťou koncertu bude aj uvedenie do života fotografickej publikácie Ján Petřík a kol. „Banská Štiavnica a okolie“. Vstup: zadarmo. Tešíme sa na Vás!

MsJ

INFORMATÓRIUM MESTSKEJ KULTÚRY

Sobota 25.11. o 18.30 h

Napoleon

Dráma, 158 min., MP:15+, vstupné: 6€. Epická akčná dráma približuje vzostup a pád legendárneho francúzskeho cisára Napoleona Bonaparteho. Ridley Scott vo filme zachytáva Bonaparteho neúnavnú cestu k moci, sleduje náruživý a dynamický vzťah s jeho životnou láskou Jozefínou a mapuje jeho vizionárske vojenské a politické taktiky na pozadí úchvatných veľkovýpravých bojových scén.

Piatok 24.11. o 18.30 h

Nedeľa 26.11. o 18.30 h

Jej telo

Dráma, 105 min., MP:15+, vstupné: 6€. Film inšpirovaný neuveriteľným skutočným životným príbehom Andrey Absolonovej. Úspešná športovkyňa a členka olympijského družstva sa po zranení krčného stavca a vynútenom konci športovej kariéry stala úspešnou pornoherečkou s prezývkou Lea De Mae.

Nedeľa 26.11. o 16.00 h

Trollovia 3

Animovaný, komédia, 91 min., MP, vstupné: 6€. Trollia princezná Poppy mala vždy obrovskú slabosť pre svojho trochu nevrlého kamaráta Vetvoša. Po dvoch filmoch skutočného priateľstva a neúnavného flirtovania tá začína byť vážne. Ako sa títo dvaja zblížujú a spoznávajú ešte viac, Poppy zisťuje, že Vetvoš skrýva trochu nepríjemnú, ale veľmi vzrušujúcu kapitolu svojho života.

Utorok 28.11. o 18.30 h

Tajomstvo a zmysel života

Animovaný, fantasy, dráma, 154 min., MP:12+, vstupné: 6€. Čo je zmyslom života? Čo je láska, humor, strach a smrť? Je všetko len sen? Kto sme a kam smerujeme? Prebudíme sa, spomenieme si? Na tieto a ďalšie otázky sa snaží nájsť odpoveď nový celovečerný film Petra Vachlera s názvom Tajomstvo a zmysel života. Hoci film pobeží v kinách až 23. novembra, už teraz stihol vypredať prostredníctvom predpremiér cez 11 tisíc vstupníek. Film Tajomstvo a zmysel života od režiséra Petra Vachlera odhaľuje na pozadí zdanlivo obyčajného ľudského príbehu dôležité aspekty a svety, ktoré zostávajú bežnému vnímaniu skryté. Na rydzo autorskom projekte pritom jeho autor pracoval takmer desať rokov.

Piatok 1.12. o 18.30 h

Nedeľa 3.12. o 18.30 h

Nemé tajomstvá

Romantický, dráma, 107 min., MP:12, vstupné: 6€. Niektoré udalosti vstupujú do nášho života bez pozvania. A presne to sa stalo veterinárovi Martinovi a jeho manželke Erike, ktorým sa v jedinom okamihu obráti život naruby. Moment, ktorý odhalí jazyky na zdanlivej rodinnej idyle a ukáže nejednoznačnú hranicu medzi dobrými a sebeckými úmyslami.

Čarovný Mikuláš

6.12.2023 o 16.30 h

Kultúrne centrum
Kammerhofská 1 Banská Štiavnica

Forgi roztáča zábavu

O Medúzke
čarovné predstavenie
Bábkového divadla na Rázcestí
z Banskej Bystrice

Lákavé občerstvenie
pre malých aj veľkých

Tvorivé dielne
na tému mikulášske prekvapenie

Sladkosti pre deti

Mikuláš čert anjel
a iné rozprávkové bytosti
Skupina historického šermu: Vir Fortis

Rozsvietenie stromčeka
na Námestí sv. Trojice
za účasti primátorky mesta

Mikulášska nádielka v mestskej knižnici
od 10.00 h

Martinova nehoda je nielen vážna, ale aj podozrivá, a tak k rodinným problémom sa pridá ešte aj podozrievavosť polície. Kriminálna dráma postavená na vyšetrovaní prípadu postupne prerastá do psychologického drámy o vzťahoch, traume.

Sobota 2.12. o 18.30 h

Alma a Oscar

Historický, dráma, 88 min., MP:15, vstupné: 6€. Alma a Oskar skúma vášnivý a búrlivý vzťah medzi veľkou dámu viedenskej spoločnosti Almu Mahlerovou a rakúskym umelcom a enfant terrible Oskarom Kokoschkom. Kokoschka bol začínajúci maliar s výrazným expresionistickým štýlom. Svoje najslávnejšie diela vytvoril s pomocou Almy ako modelky a roky ich vzťahu znamenali najkrajšie obdobie jeho života.

Nedeľa 3.12. o 16.00 h

Prianie

Animovaný, komédia, rodinný, dobrodružný, 92 min., MP, vstupné: 6€. V novom animovanom filme vysloví mladé a vtipné dievča Asha také silné prianie, že ho vypočuje samotný vesmír. Alebo skôr živá, magická guľa nezmernej energie, ktorá sa nazýva Hviezda. Spolu s Hviezdou musí Asha čeliť hrozivému nepriateľovi, kráľovi Magnificovi, vládovci riše Rosas, ktorý ohrozuje Ashiných priateľov a blízkych.

Utorok 5.12. o 18.30 h

DogMan

Dráma, 120 min., MP:15, vstupné: 6€. Vizionár Luc Besson sa po troch rokoch vracia k režisovaniu. Prichádza s antihrdinom na jeho ceste za odplatom a výkupením. Ako chlapca ho zatváral otec do koterca ku psom. V detstve poznal dve veci: bolesť spôsobenú najbližšími a bezhraničnú lásku a náklonnosť ku psom. Trpel viac ako väčšina ľudí a i tak si zachoval zmysel pre česť a poctivosť. Jeho darom aj zbraňou je oddanosť jeho psom...

Štvrtok 7.12. o 18.30 h

Perinbaba

a dva svety

Rodinný, rozprávka, 106 min., MP, vstupné: 6€. Hlavnou postavou filmu je Lukáš, syn Alžbety a Jakuba z pôvodnej rozprávky, ktorý sa rozhodne vydať do sveta na kusy. Túži nájsť pravú lásku a šťastie. Na ceste ho chráni a pomáha mu jeho kmotra Perinbaba, zatiaľ čo Zubatá sa mu snaží ublížiť a kladie mu poľenú pod nohy podobne ako jeho otcovi Jakubovi. Čoskoro sa Lukáš spriatelí s múdрым psíkom Uchom a spoločne sa vydajú na cestu do bájnej krajiny hojnosti, ktorá podľa legendy leží za siedmimi horami a siedmimi morami až na samom konci sveta. Počas svojho putovania sa dostanú do väzenia, zničia aj zachránia veľkú svadbu v meste, v krajine divožienok sa Lukáš zamiluje, spolu pomôžu zachrániť pohyblivé mesto a v kráľovstve, z ktorého zmizli všetky ženy,...

SOŇA FERANCOVÁ

PETER BRAJČRČÍK   PETRA VAJDOVÁ   EMIL HORVÁTH   DOMINIKA ŽIARANOVÁ   HELENA KRAJČIOVÁ   ALEXANDER BÁRYTA

MÚZA TEATRO UVÁDZA
DOJMOVÝ PRÍBEH OTCA A JEHO DCÉRY

(LE PÈRE)

OTEC

AUTOR
FLORIAN ZELLER

PREKLAD ELENA FLAŠKOVÁ

BANSKÁ ŠTIAVNICA

4. 12. 2023, 18:00 HOD.

LÍSTKY A INFO: WWW.BANSKASTIAVNICA.SK/KULTURA, TICKETLIVE.SK, IC B. ŠTIAVNICA, TICKETPORTAL.SK
SCÉNA: ONDŘEJ ZACHAR / KOSTÝMY: SIMONA VACHALOVÁ / FOTO: SMOLJENŠTA   Event 180

The Play Le Père by Florian Zeller is represented by Drama Agency, Paris (France) - www.dramagency.com

Vianočná súťaž

Opäť sme pre Vás opäť pripravili zaujímavú vianočnú súťaž o atraktívne vecné ceny. Stačí, ak nám v 2 súťažných kolách správne odpoviete na 4 súťažné otázky a zaradíme Vás do zberovania. Témou otázok sú tradície počas Vianoc.

1. súťažné kolo:

Otázky:

1. Ktorú domácu prácu nesmela gazdiná robiť počas Štedrého dňa?

- a) umývať okná
- b) vešať bielizeň
- c) umývať podlahu

2. Zdravie rodiny mali zabezpečiť orechy. Kam ich rodiny dávali?

- a) pod vankúš
- b) do vrečka každému členovi rodiny
- c) do rohov (kútov) izby

Kupón č. 1

Správna odpoveď:

Meno a priezvisko:

Kontakt:

Správne znenia spolu so súťažnými kupónmi nám posielajte do redakcie ŠN v termíne **do 15. 12.** Šťastných výhercov uverejníme v ŠN č. 30/2023 dňa 21. 12. Prajeme všetkým čitateľom veľa šťastia!

Vaša red. ŠN

Majstrovstvá

stredoslovenskej oblasti v plávaní

Sobota 11. 11. 2023 a náš klub opäť na pretekoch. Síce Martin na bielom koni neprišiel, ale zato cenné kovy sme zbierali aj v Brne aj v Rimavskej Sobote!

Ml. a st. žiaci si merali sily na Majstrovstvách stredoslovenskej oblasti v RS, kde si znovu odnášali cenné kovy a najmladší sa zúčastnili medzinárodných pretekov v Brne, odkiaľ sme bez medaili z každej disciplíny neodchádzali. Všetkým plavcom gratulujeme!

PK BŠ

Jesenný čas s umením

Jesenný koncert ZUŠ bol prehliadkou inštrumentálnych, speváckych, tanečných i dramatických zručností našich žiakov.

Bol oslavou živého umenia, ukážkou toho, čo sa deti pod vedením svojich pedagógov na našej škole učia, ako dozrievajú technicky i interpretačne. V úvode zatancovali dievčatá z detského folklórneho súboru Studnička ľudový tanec „*Tancovala by som*“. Tanečný odbor vedie pani učiteľka Ivanka Beňová. Jeden súbor striedal druhý – sláčikový. 17 malých začínajúcich huslistov pod vedením pána učiteľa Juraja Janiczeka zahrlo rodičom skladbičku „*Baby Shark*“ Robina Davisa. Nasledovali skladbičky Jeseň Martina Vozara v podaní klaviristky Dorotei Drapeckej a „*Námorníkov príbeh*“ gitaristu z triedy Robka Borodajkevycha Michala Magdu. 3 skladby pre zobcovú flautu „*Allegro*“, /Nicolas Chedeville/, „*Sarabande*“ /Daniel Demoivre/ a írsku pieseň „*Drowsy Maggie*“ predviedla šikovná Matilda Repánová. Sálou sa niesli tóny „*Hádavého Boogie*“ v podaní klaviristky Doroty Čilíkovej i rytmy „*5. lekcie*“ Paula Schenzera pre bicie nástroje navrhnuté Viliamom Káderom. Chloe Rebecca Petr zaspievala známu divú pieseň Petra Nagya „*Kristínka*“. Struny klavíra rozoznela Ľudmila Kamenská „*Jazzovým valčíkom*“ /Mojmír Bártek/ a Markus Mayer „*Sloním valčíkom*“, struny gitary zas rozozvučala Lenka Ihracká v skladbe „*Dream it possible*“ /Delacey/. Druhou flautistkou, ktorá nás pôjde reprezentovať na celoslovenskú súťaž Čarovná flauta je Karolínka Filkorová, ktorá si na súťaž pripravila zo „*Suity e-mol část Overture*“ /Charles Dieupart/ a „*Mini Concertino*“ /Daniel Hellbach/. Bohatý program pokračoval milými výkonmi Nely Olíkovej, ktorá na klavíri zahrala „*Prútiky*“ /Martin Lang/ a Elišky Jarotovej, ktorá na gitare zahrala „*Etudu č. 57*“ /Carulli Ferdinando/. Žiačky LDO Andrea Greschnerová, Lia Šavoltová a Jasna Razavi v pantomíme KLAUNI predviedli niekoľko kúziel. Z akordeónovo-keyboardovej triedy pána učiteľa Tomáša Valičeka sa predstavila „*Melódiou*“ Anetka Baniarová, hrou na trubku Vitold Florián Sprock. Známou skladbu Louisa Armstronga „*What a wonderful world*“ navštívil pod pedagogickým vedením pána učiteľa Aleša Turčana. V češtine aj v angličtine zaznel černošský spi-

rituál „*No body*“. V peknom podaní Hanky Knižekovej sme si všetci uvedomili, že prekonávať trému a učiť sa vystupovať pred veľkým publikom je tiež súčasťou nášho umelecko-interpretáčného dozrievania. Pani učiteľka Barborka Tomášková vedie v hre na klavír Antóniu Gábrišovú. Ich spolupráca prináša pekné ovocie, čo nám Tonka dokázala skladbou „*Hlboký jarček*“ v klavírnej úprave Eugena Suchoňa. Vyrovnaný a koncentrovaný výkon podal huslista Peter Sopko. Pán učiteľ Juraj mu vybral skladbu Fantasia časti Donna del Lago – Air Suisse Charlesa Danckla.

15. septembra sa na verejnosti predstavili dve žiačky z triedy pani učiteľky Tatiány Šustekovej. Dopoludnia klaviristka Daniela Marková skrásila slávnostný akt prijatia ocenených študentov pani primátorkou v obradnej sieni mestského úradu. 17. november ako Deň boja za slobodu a demokraciu i ako Deň študentstva obohatila skladbou „*Doctor Gradus ad Parnassum*“ Claude Debyssyho. Popoludní na Jesennom koncerte sa predviedla ďalšia žiačka pani učiteľky Šustekovej Nina Liptáková. A to skladbou slovenského skladateľa Dezidera Kardoša „*Bagatela d-mol č. 1*“. Slovenské piesne sú nevyčerpateľným zdrojom. Veronika Oliková dostala potlesk za akordeónovú úpravu ľudovej piesne „*Čerešničky, čerešničky*“. Animovaná rozprávka Vaiana bola inšpiráciou žiačky spevu Nely Gulakovej, ktorá si vybrala rytmickú a artikuláčnu náročnú pieseň „*How Far I'll Go*“. Mia Dobáková nás preniesla do rozprávky klavírnou skladbičkou „*Pyšná princezná*“ autora Radima Linharta. Výzvou pre minuloroč-

nú víťazku Čarovnej flauty Hanku Štirblovú ako aj jej korepetitorku pani riaditeľku Irenu Chovanovú boli skladby vybrané do tohtoročnej súťaže: „*Boure*“ G.F. Händla a „*Invitation*“ nemeckého tenoristu, skladateľa a aranžéra Sörena Siega. Program gradoval ďalšou rozprávkovou melódiou „*Leví kráľ*“ v podaní klaviristky Niny Kostrecovej ako aj husľovým koncertom Oskara Riedinga „*Contertino a-mol*“ konkrétne časťami Andante sostenuto a Allegro moderato, ktoré naštudovala Ľuboslava Kuchtová. Talent z Ukrajiny klaviristka Sofia Syrotenko pohľadila na duši precitným podaním krásnej a náročnej skladby „*Melódia*“ ukrajinského skladateľa a pedagóga Myroslava Skoryka.

Konferencierka pani učiteľka Tereza Beňová uvádzala program koncertu i jeho posledné číslo. Bolo to technicky náročné vystúpenie Jasmin Lužicovej v skladbiach pre altovú zobcovú flautu. V sprievode čembala sme si vypočuli „*Suitu e-mol část Allemande*“ Charlesa Dieuparta a v sprievode klavíra koncert uzavrela skladba „*Illuminated Inside*“ Sörena Siega.

Všetky flautové čísla na koncert aj na súťaž Čarovná flauta pripravila neúnavná pani učiteľka Zuzana Kovárová Ladzianska. Jej, ako aj všetkým ostatným kolegom: Ivke Beňovej, Jurajovi Janiczekovi, Tomášovi Valičekovi, Tatiane Šustekovej, Barbore Tomáškovej, Martinovi Jánošíkovi, Alešovi Turčanovi, Matúšovi Piatrovi, Robkovi Borodajkevychovi, Ludke Klimkovej, Terezke Beňovej, Karolínke Buškovej Rumanovej, Irene Chovanovej patrí za prípravu a organizáciu koncertu veľké poďakovanie. Tiež rodičom a prítomným poslucháčom v hľadisku za výdrž, vreľý potlesk a podporu. Pani zástupkyňa Mirke Knezovičovej za plagátik a Martinovi Jánošíkovi zvlášť vďaka za pekné fotky.

Upriamujeme Vašu pozornosť na plánované mikulášsko-vianočné podujatia:

V pondelok 4. decembra od 14.00 h v ZUŠ Mikulášske populudnie /vianočné trhy, koledovanie a koncerty, zdobenie medovníčkov, dielničky/

V piatok 8. decembra o 16.00 h na Kammerhofskom trhu /Lucie a Zborík/ a **Adventný koncert ZUŠ plánujeme 20. decembra o 16.00 h v kultúrnom centre.**

Irena Chovanová a Vaša ZUŠka

Zhodnotenie roka 2023 v klube FK Sitno

Blíži sa koniec roka, a tak pre zhodnotenie toho športového roka v klube FK Sitno Banská Štiavnica sme sa opýtali športového riaditeľa a zároveň aj trénera A-mužstva Lukáša Pellegriniho.

Ako by ste zhodnotili rok 2023 zo športového hľadiska?

Rok 2023 bol pre nás v klube úspešný, ale samozrejme aj veľmi náročný. Zo športového hľadiska sme opäť rástli, čo sa týka členskej základne. Nami organizovaný nábor v septembri navštívilo 55 nových členov, čo je fantastické číslo, z čoho sa ja osobne veľmi teším, aj keď musím dodať, že je to veľmi náročné v našich podmienkach a možnostiach zabezpečiť kompletný a stály tréningový proces. Som veľmi rád, že sme sa popasovali s viacerými problémami, a tým zabezpečili všetkým členom kvalitný a stály tréningový proces. V klube sa stále riadime filozofiou, že chceme dať priestor všetkým, ktorí chcú a majú chuť športovať. Momentálne v našom klube športuje spolu cca 230 mladých športovcov, čo je pre mňa fantastické a neuveriteľné číslo. **Aké posuny v klube nastali?**

Asi najväčšou výzvou, ktorou sme sa museli v klube zaoberať bol postup nášho dorastu do 3. ligy, ktorý si vyžadoval vytvoriť druhé mužstvo dvojicu – mladší dorast. Som veľmi rád,

že sme do tohto projektu išli a tým v histórii klubu FK Sitno vytvorili starší a mladší dorast. Samozrejme, museli sme s trénermi Karolom Palášthym a Vladimírom Prokajom navýšiť počty a vedenie klubu muselo vzhľadom na zvýšené náklady na dopravu a vytvorenie druhého mužstva navýšiť rozpočet. Postupom a vytvorením dvoch dorastov sme chceli, aby chalani nestratili motiváciu a tým im dopriať možnosť hrať vyššiu súťaž a zmerať si sily s kvalitnými súpermi. Ja osobne považujem vytvorenie dvoch dorastov za kľúčové z hľadiska rozvoja a posunu chlapcov vo futbale vpred.

Musím ešte dodať, že v klube sme zabezpečili pre rozvoj aj trénera brankárov, ktorý sa venuje rozvoju našich brankárov a aj atletického trénera, ktorý prispieva k rozvoju našich členov po atletickej a gymnastickej stránke.

Čo ste za rok v klube stihli?

V klube sme sa snažili byť aktívni aj tento rok. Organizovali sme opäť na štadióne Deň detí, kedy na štadión prišlo cca 700 detí a s rodičmi nás bolo na štadióne cca 2 000, čo je fantastické číslo. My všetci organizátori sme mali zimomriavky po celom tele, keď sme videli plný štadión. O to nám presne všetkým ide, aby to na našom štadióne žilo a aby sme tam všetci chodili radi... Ďalšou, už tradičnou akciou, ktorú konáme

na štadióne v lete, sú nami organizované Nesia kempy. 2 turnusy obľúbených letných tréningových kempov. Na kempoch sa nám zúčastnilo spolu 144 detí a myslím, že sme si to aj tento rok spolu užili a všetci sme odchádzali nadšení a plný zážitkov. Na konci roka máme ešte plánované Vianočné stretnutie so seniorami v Domove Márie, kde spoločne prežijeme predvianočné popoludnie a spolu so seniorami budeme tvoriť vianočné ozdoby. Touto akciou chceme hlavne spríjemniť deň našim seniorom...

Aké výsledky dosiahli jednotlivé kategórie?

Musím povedať, že pre mňa hlavne čo sa týka mládeže sú dosiahnuté výsledky druhoradá a menej podstatné. Skôr mi ide o celkový rozvoj našich dievčat a chalanov. A mám obrovskú radosť z toho, keď sa spoločne posúvame a rozvíjame v športovej oblasti, psychologickej oblasti a v samotnom rozvoji osobnosti.

Na záver musím poďakovať Všetkým, ktorí akokoľvek prispievajú k rozvoju a podpore nášho klubu. Ja osobne najviac trénerom, organizátorom podujatí a samozrejme sponzorom, bez ktorých by to nešlo a neboli by sme tam, kde sme teraz, že chceme. Ja môžem sľúbiť, že chceme v nastúpenom trende pokračovať a neustále sa zlepšovať a posúvať vpred.

ŠN

Advent

Padá sneh, noci sú hmlisté, rána sú mrazom struhnuté. Advent už tu, večer má čaro krásne. Blízko je chrám, v ňom spev, modlenie.

Kľakáme s úctou Kriste pred Tebou. Príď k nám v sláve a s velebou. Keď prídeš, s úctou prijmem. Tvoje láskyplné slovo presväťe.

Čakáme Ťa znova, Spasiteľ náš, Vďaka Ti za všetko, čo pre nás máš. Keď čas prejde- nebude stratený. Zostane tu Tvoja láska na zemi.

Keď prídeš, čas nádeje hľa, je už tu. Čo si Ty sľúbil, splníš nám. Veríme, svetlá viery nevyhasnú, keď blízko si Ty Ježiš - Pán.

Čakáme, kľakáme i dnes Kriste pred Tebou.

Príď k nám zas v sláve a s velebou. Z výsosti nebies, keď prídeš Pane k nám,

Otvoríme Ti svoje srdcia dokorán.
Eva Kolembusová

Pozvánka

pre FK Sitno

FK Železiarne Podbrezová pozývajú všetky deti FK Sitno a ich rodičov na domáci zápas proti Spartaku Trnava. Vstup je voľný. Kto má záujem, napíšte, prosím, počet osôb na email: pblaho26@gmail.com. V prípade veľkého záujmu vieme zabezpečiť aj autobus. Ďakujeme za toto pozvanie, urobme si výlet a poďme spoločne fandit Železiarovi **26.11.2023!**

FK Sitno BŠ

INZERCIA

inzeria

■ Kúpim staré motorky JAWA 175, 250, 350, SIMSON, CZ 175, 250, TATRAN, MANET aj diely. Ponúkните, tel. č.: 0949 505 827

Sociálna – Senior
prepravná služba Banská Štiavnica
Pre seniorov a návštevníkov nemocnice. Pre seniorov a ZŤP. Pre ZŤP na invalidnom vozíku
0948 460 700
Pracovná doba:
Pondelok – Piatok 6.30 – 17.00

BANSKOŠTIAVNICKO-HODRUŠSKÝ
BANÍCKY SPOLOK
POZYVA NA

KVETY
MINERÁLY STREDOŠLOVENSKEJ BANÍCKOJ OBLASTI
THE FLOWERS OF THE MINES II
MINERALS OF THE EASTERN SLOVAKIA MINING AREA

TVÁ BUNCÚSTVA
A PRÍBIEHY
VNICKÉHO NÁCKA

SIBALETVÁ BUNCÚSTVA
A PRÍBIEHY
ŠTIAVNICKÉHO NÁCKA

ZASADNUTIE VZDELÁVACEJ SEKcie
"UTORKOVÉ POPOLUDNIE"

• PREZENTÁCIA PUBLIKAČNEJ ČINNOSTI
• PREDAJ PUBLIKÁCIÍ ZA ZLAVNENÉ CENY

DECEMBER
8
2023

16.00 | PIATOK
PIZZERIA SV. BARBORKA
(VEĽKÁ SÁLA)

ING. RICHARD KAŇA
PREDSEDA SPOLEKU

Jubilejný 70. ročník

Svätoantonská
heligónka

25. 11. 2023 o 17:00 hod.
Kultúrny dom Svätý Anton

V programe účinkujú: heligónkari spod Sitna, FS Lúčka, FS Sitňan, LH Mariana Krnáčička
Vstupné dobrovoľné
o 20:00 hod.

Tanečná Údlová gáborová

Do tanca zahrajú: Ľudová hudba Mariana Krnáčička
Hudobná skupina Magnet

Bohatá tombola

Vstup voľný

**PONÚKAME NA PREDAJ NOVÉ DODÁVKY
MAN TGE DO 3500kg VO VYSOKEJ VÝBAVE**

KLIKNITE NA WWW.MINI-TRANS.SK

VOLAJTE 0903 763 654

POTREBUJETE PRÍVES?

KLIKNITE NA WWW.MINI-TRANS.SK

ALEBO VOLAJTE NA 0903 763 654

Ošetrovanie a rez stromov

Arboristika

Rez živých plotov, výsadba stromov, výrub stromov, štiepkovanie a odvoz drevnej hmoty

☎ 0904 842 323 🌐 www.citytrees.sk

L.N.Trade Pod Sitnom

registrovaný sociálny podnik

ponúka:

- ▶ stavebnú činnosť
- ▶ murárske práce

☎ 0911 772 771

Vianočný punč

Srdečne Vás pozývame na
Vianočný punč pred
Reštauráciou Gallery,
8.12.2023 o 18:00.
Výťažok z charitatívnej
akcie, bude použitý pre
materské školy v našom
meste Banská Štiavnica

Nenechajte si zhrdzaviť vaše auto!
Služi Vám vaše auto, ale váš podvozok je
poškodený krízou od posypu?

Kontroly a údržby podvozkov (i pred STK)

Vyčistenie nečitateľného VIN čísla vozidla

Opravy a údržby motorových vozidiel.

Opravy skorodovaných častí zvaráním a

protikoróznym nástrekom - (gumoasfalt).

Zvämočnícka výroba i z nerezu

Servísne a údržbárske práce

po dohovore aj iné služby...

ARTEAM BS 0903 391 035

Potraviny
pod hríbom

donášková
služba

**DONÁŠKA
AŽ K VAŠIM
DVERÁM**

- POTRAVINY •
- ALKO • NEALKO •
- CIGARETY •

**OBJEDNÁVKY
NA TEL. Č.: 045/692 0150**

PRÍJEM OBJEDNÁVOK:
PO – PI: 7:00 DO 19:00 HOD.
SO: 7:00 DO 14:00 HOD.
NE: 7:00 DO 12:00 HOD.

POPLATOK ZA DOVOZ V BŠ: 1,- €

PRIESTOR

Chystáte

svadbu

alebo

oslavu?

Ponúkame exkluzívne priestory
v **BANSKEJ ŠTIAVNICI** s kapacitou 70 ľudí
s možnosťou rozšírenia o svadobný stan.

Priestor s tanečným parketom a vlastnou kuchyňou.

Info 0902 903 290

Zabezpečuje sociálny podnik v meste Banská Štiavnica

**ROZVOZ
OBEDOV > 7€ menu**

Objednávky do 9:00
a informácie

☎ 0949 00 59 59

**AUTODOPRAVA
TOPKY**

AUTODOPRAVA BANSKÁ
ŠTIAVNICA, CELÁ SR A EÚ

- ŠTAHOVANIE
- VYPRATÁVANIE
- PREPRAVA TOVARU
- DOVOZ TOVARU/NÁBYTKU
- DOVOZ NÁKUPNÝCH CENTIER
- DOVOZ STAVEBNÉHO
- MATERIÁLU
- DOVOZ DREVA, PELIET
- PREPRAVA OSÔB

MONSTOP

☎ 0918 219 893
✉ autodopravatopy@gmail.com

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

■ Dvojtyždenník Mesta Banská Štiavnica vychádza každý druhý štvrtok, redakčná uzávierka je v pondelok do 9:00
■ **redaktor:** Mgr. Michal Kríž ■ **redakčná rada:** Mgr. Nadežda Babiaková, Ing. Ivana Nikolajová, Mgr. Martin Ma-
charik, Mgr. Lukáš Pellegrini, JUDr. Gejza Volf ■ **jazyková úprava:** Katarína Kissová ■ **sadzba a dizajn:** Mgr. Má-
ria Sisková ■ **adresa redakcie:** Mestský úrad Banská Štiavnica, oddelenie kultúry, športu a mediálnej komunikácie, Kammerhofska 1, Banská Štiavnica,
tel.: 045 6949652, 0918 688 850, **e-mail:** michal.kriz@banskastiavnica.sk. Reg.č. SKP 27. Podávanie nov. zas. povolené OZ SsRP B.Bystrica č.j. 1167/94-PTP
zo dňa 6.4.1994 ■ **vydavateľ:** Mesto Banská Štiavnica, Radničné námestie 1, 969 24 Banská Štiavnica, IČO 00 320 501 ■ **evidenčné číslo:** EV 4429/11
■ ISSN 1337-8023 ■ **tlač:** Nikara, Krupina ■ **redakcia si vyhradzuje právo redakčného krátenia a úpravy rukopisov!** Nevyžiadané rukopisy a fotografie
redakcia nevracia. Akékoľvek preberanie, rozmnožovanie a ďalšie rozširovanie článkov, ich častí, výtvarných riešení a reklám bez predchádzajúceho pís-
omného súhlasu redakcie je podľa Autorského zákona zakázané. Obsah článkov nemusí byť vždy totožný s názorom redakcie.

© Redakcia Štiavnických novín

